

BUDGET ESTIMATES FOR 1967-68—DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. 15 and Demand No. 53.

Sri B. D. JATTI (Minister for Food and Civil Supplies).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 2,06,36,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March, 1968, in respect of ‘Miscellaneous Departments’.”

I also move :

“That a sum not exceeding Rs. 24,78,53,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March, 1968, in respect of ‘Capital Outlay’ on Schemes of Government Trading.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 2,06,36,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March, 1968, in respect of ‘Miscellaneous Departments’.”

“That a sum not exceeding Rs. 24,78,53,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March, 1968, in respect of ‘Capital Outlay’ on Schemes of Government Trading.”

Both the Demands No. 15 and No. 53 are moved and are before the House for discussion. Before I call upon Sri S. Shivappa, I would like the Whips to be active. They have given me longer lists than I can accommodate. If they can reduce, let them try. I will allow time till I ask the Minister, what time is required for reply. Till then the debate may go on.

10-00 A.M.

† **Shri E. S. S. (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಿ. ಗೋಪಾಲ್).**—ನಭಾವತಿಯವರೇ, ಅಕಾರ ನಚಿವರು ಅವೊತ್ತು ಈ ನಭೇಯ ಮುಂದೆ ಏಿಧಿ ಇಲಾಜೀಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಕಾರ ಇಲಾಜೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ 6 ಲಕ್ಷ 36 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 24 ಕೋಟಿ 78 ಲಕ್ಷ 53 ನಾವಿರದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಕಾರದ ಇಲಾಜೀಯ ಏಿಜಾರಾವಾಗಿ ಪಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರೆದ್ದ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಕಾರದ ಪರಸ್ಪರಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏಿರಾವಣ್ಣಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಏಿಜಾರಾವನ್ನು ಅವೊತ್ತು ಈ ನಭೇಯ ಮುಂದೆ ಕೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಕಾರದ ಇಲಾಜೀಯ ಅಕಾರ ನಚಿವರು ನಮ್ಮೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮು ಅಕಾರ ನಮ್ಮೆ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಂತಿ

†Indicates that the speeches or remarks have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಅಂತರ್ಗತನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳಿರುವ ಅಂತರಂತ ಕೇವಲ ಗಾಳಿಗೋಪುರದಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಾಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ಜನತೆಗೆ ಎಪ್ಪು ಅಹಾರ ಬೇಕು, ಎಪ್ಪು ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಬೀಳಾತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಿರಿವಾದ ಅಂತರಂಗಳನ್ನು ಇಡುವರೆಗೂ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಿಣಿ. ಅಹಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಅಂತ ಇಟ್ಟಲ್ಲಿ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಅಹಾರ ಸಚಿವರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪು ಅಹಾರ ಬೇಕು, ಎಪ್ಪು ಅಹಾರವೇ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ದಾಸ್ತಾನು ಇದೆ ಎಂದು. ಇನ್ನು ಬಿರತಕ್ಕೆ ದಿನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ದಿನಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎರಡು ದಿವಸ ದಾಸ್ತಾನು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ದೇಶದ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಆಹಾರ ನ್ಯಾಲ್ಪುಟಿಗೆ ಇತ್ತು. ಈವೊತ್ತು ಒಂದು ಕಾಳಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮೂಲದೆ ಮಳೆ ಬಿಡರೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಬಿಡೆ ಬರಹೇಕಾದರೆ ಇನೆಂಬರ್ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾಳಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಿನ್ನು 4 ಅಂಗಳು ಅವನು ಯಾವರಿತಿಯಾಗಿ ಈ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ದಿನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು, ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿನಬೇಕು ಹಾತು ಆಹಾರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ, ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರು ಆಗಲೇ ತಿಳಿನಬೇಕು.

ಅಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದರೂ ಒಂದು ನೀತಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಹಾರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹಂಚತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬಾಧಿ ನಕಾರಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಕಾರಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿರು ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತೆರ್ವಿರಳಿ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿರು ಬಂದ ನಿರ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆರೂ ಒಂದೇ ಸಮಾಜ ಮಾರಾಟ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸಿಗ್ನಿಂಧ ಒಂದು ನಮ್ಮಗ್ಗೆ ನೀತಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ಈ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಆಹಾರ ಅಡಳಿತ ಹೇಗೆಡೆ ಎಂದರೆ—ಒಂದೇ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಟೆಲ್ಲೋ ರೇಂಬಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಕ್ತುರೂ ಇದೆ, ಅಲ್ಲೇ ಅನ್ನ ಕಂಟೆಲ್ಲೋ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಕ್ತು ಇನ್ನ. ಹಿಗೆ ಏರಿದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇತ್ತು ಕನು ಈ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕಂಟುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ತನಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿರು ಬಂದವರಿಗೆ ಒಂದು ಜಿ. ಆಕ್ತಿಗೆ 93 ಪ್ರೋಸೆಗಳಿಂದ 95 ಪ್ರೋಸೆಗಳವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಬೇಡದವರು ಬಂದಾಗ ಅದೇ ಅಕ್ತುರೂನು ಕೆ.ಜಿ. ಬಂದಕ್ಕೆ 150 ಪ್ರೋಸೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಿಗೆ ನಕಾರಾರದವರು ಒಂದೇ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಗ್ಗ ಮರದನ್ನು ಸೆಲ್ರಿನ್ಸುವಂಧ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಕಾರಾರದವರ ಕಳ್ಳಿ ಎದುರಿನರ್ಲೇ ಜನರು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯತ್ವದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಂದೆ ನಕಾರಾರ ಇದಿವೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉಳಿತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯತ್ವಗಳು, ಶಾಂತ ಚಿತ್ತರ್. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಇನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿರ್ವಾಹಿ ಬಹಳ ಚೀರ್ಹಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನಾದರೂ ಹೀಗಾಗಿದ್ದೇ ಇವರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹೇಳಿರಾಯಿ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನುಮ್ಮೆನೆ ಕುಳಿತು ನಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಜನರ ಕೈಲ ಈ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದ್ದೇಯೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆ.....

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನಾವೇನೋ ಬಿಳಿ ಹೀಳಿಯವರು ಹೀಗೆ ಮಾಸುತ್ತಿದ್ದೇಪೇ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಹೀಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಏನು ಉತ್ತಮ ವಾಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನೀವು ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದೇಶದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಕುಲಗೆಡಿಂಬಿ ಅದನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಅ ಪಾಠವನ್ನು ಅವರ ತರೆಮೇಲೆ ಏಕ ಹಾಕುತ್ತಿರಿ? ಪಾಠ, ಅವರು ಅ ಮದ್ದಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಬಸಿದ್ಧಿಸು ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅವ್ಯಾನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನುಮ್ಮೆನೆ ಕುಳಿತು ನಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಜನರ ಕೈಲ ಈ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದ್ದೇಯೇ ಎಂಬ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ

నాకీచేయాగుపుప్పిల్లిపే? నిమ్మల్లి యావత్తు దుడ్కిదే ఎందు హేల్చిల్లిరి, హేఁ? నిమ్మల్లి దేల్చాభిష్ట్యై కేంసగచన్న మాదుపుదశే దుడ్కిల్లి, ఆకార ధాన్యగచన్న సహస్రింద్రియాల్లి మాది మారాట మాదినుపుదశే దుడ్కిల్లి. నిమ్మల్లి ఇన్ను యావుదశే దుడ్కిదే ఎందరే తింగల్గి 4-5 సారి దేశలగే కలపిరల, ఇప్పివిరల బిబ్రు హేల్గెతక్క కాఁడి 3 జనరన్న కష్టించు యాత్ర మాదుపుదక్కాదరే దుడ్కిదే, ఇన్ను బిషప్పేరే బేర్పాపుదక్కు నిమ్మల్లి దుడ్కిల్లి. నమల్లి బడుగ్గరు ఆకార కోశల్లు తక్కియిల్లచ నాముత్తిద్వారే, సహస్రింద్రియాల్లి మాది ఎందరే తీఁ జక్కియివరు నమల్లి దుడ్కిల్లి ఎంయ బోచ్చే కొగస్సు ఎచ్చినుత్తారే. దేల్చాభిష్ట్యై జనరిగే దినవిక బేర్కాగువంధా ఆకార ధాన్యగచన్న సహస్రింద్రియాల్లి మాది మారాట మాదుపుదశే దుడ్కిల్లి ఎన్నుత్తారే. ఆదరి ఇచ్చయ కేగోందిరితక్క స్నితియాల్లి కి దివన కోశాల్లితర రూపాయిగాను ఇవరు నేముక మాదిరితక్క కేఁలి ఆపరేషన్స్ నోస్చేటిగానూ మాత్తు ఆ పుడు కార్బోల్రైప్స్నోగానూ లంచి మారుత్తావే. అదన్ను దక్కతే యిందు కడేగిప్పువ తక్క కి సిఫారస్కిల్లి. ఇవరు నేముక మాదిరితక్క ఆ పుడు కాప్టీస్ రేషన్ మాత్తు కోశిపరేషన్స్ నోస్చేటిగాను మాత్తు ఆ ఒందు నోగ్గినల్లి జనరు రక్తపున్న కీర్యాత్తిద్వార; దేల్చాభిష్ట్యై జనరిగే మారాట మాదుపుదశే దుడ్కిల్లారే. నిమ్మల్లి ఎదురి నల్లో ఇచ్చాల్లి నమ్ముత్తాయి. ఇదన్ను లిప్పినుపుదశే ఇవరిల్లి చేపుత్తాయిల్లి, దక్కతేయిల్లి. కి సిఫారస్కిల్లి జనరిగే మాదిరివి బిష్టుగానూ రేపిరింద ఒందు స్క్రించాలు జోల్చియాల్లి, కోశివచన్న కొందు అదన్ను జనరిగే మారాట మాదుపుదశే అవధియిల్లి ఒందు స్క్రించాలగే 17 రూపాయిగాలు గథ రాభ సంపాదనే మాదుత్తిద్వారే. ఇదే రీతి ఒందు పర్లూ బత్తపన్ను రైకిరింద కొందు అదన్ను జనరిగే మారాట మాదిరి అదర్లు స్క్రించాలగే 20 రూపాయిగా రాభ గథన్నత్తిద్వారే. ఇంథా ఒందు అప్పించ వ్యాప్సైయిన్న నిమ్మల్లి రిందిరితక్క మాదిరి విషించాల్లి అందు అప్పించిగా నిమ్మ రాజ్యాద బోక్కునింద కోశిప్పాంచర రూపాయిగాన్న ఖషా మాదలగుత్తాయి. ఇష్టిద్వాగ్గు నిమ్మల్లి రిందిరితారు 37 రూపాయిగా రాభ పదేయావ ఒందు విష్టేన్నమన్న ఇష్టుకోశ తక్క ఆగ్త్యాదరాలు ఏక్కేందు కేల్చాత్తేనే. నిమ్మల్లి రిందిరితారు ఆ దివన మిసేరీస్యుస్ బాబిన్లు ఆకారక్కాగి విశేష జనరమ్మి బదగిసిద్వాగ్గు, అప్పు నంబిల తన్నతక్క సుంచిలుద్వాగ్గు అదు నూలిందేనో అను వంతే ఆ పుధ్యాప్తి జనరాన్ను 17 రూపాయి 20 రూపాయిగా కమిషన్సోట్టు ఇష్టుకోంది ద్వారే. కీగే పుధ్యాప్తి జనరిగే కోడితక్క వేబిలుగు 3 కోశిగూ వేచ్చుగ్గాత్తేందు ననగి కండు బరుత్తాయి. అదు నరియిల్లి ఒందు ఆకార సచివరు అంక అంతగా మూలపక తెలిసిదరే నాను అదన్ను ఒట్టుకేశుత్తేనే. ఇల్లి నిమ్మల్లి రిందిరితారు ఆ దివన 24 కోశి రూపాయిగా ఒందు వ్యాపారచ అందాజన్ను తెలిసిదార్చే. ఇవరిగే ఇష్టు జణమన్న కోషిల్లి ఇదిరింద నమ్మ రాజ్యక్కే బరకక్క రాభవాగాల అధివా నష్టవాగాల ఎప్పు ఎంబు దక్కే మంత్రిగాల్లి అంక అంతగాల్లి. ఆ ధాన్యగాఁచ్చైల్లు బాక్కా వాక్షిష్టున్లు మారాట వాగుత్తిరుపుదరింద బముకు ఇవరిగే రాభవాగ్గచన్న హేల్చివిడుక్కుగ్గుత్తిప్పి ఎందు కండు బరుత్తాయి. కీగే యావ దేల్చాభిష్ట్యై ఇల్లింంచ రేక్కుత్తుగాలన్ను ఇడదే ఆడలత నడిన తక్కుంచ ఒందు నిమ్మల్లి రిందిరితారు నాను ఇల్లి కొంబహుదాగిదే. ఇన్ను ఆకారద కంచికయు విచారికే ఒందరే అదన్ను నానా ముఖవాగి మాదుత్తిద్వారెందు కేల్చిందికాగిచే. ఆదర్లూ ఒందు నిద్రష్టు స్థితియిల్లి. ఆ నిమ్మల్లి రిందిరితారు ఒందు ఇచ్చాలు నిమ్మల్లి రిందిరితారు ఒందు బరువదిల్లి. ఆకార ధాన్యగచన్న సంగ్రహణ మాదితక్క నీతించ్చులు ఒందులంద నీతియన్ను అనుసరుత్తాయిద్వారే. కేలుప కడే కోశిపరేషన్స్ సోస్చేటిగిగా మూలపక తేల్చిందికాగి తణ నంపాదనే మాదిద్వారే. ఆ సాంస్కృతికిగా మాలిక ఒందు విషాదించ వ్యాపార నానాదనేగే ఆ దివశ నూరారు దారిగచన్న మాది కొందు తుచ్చిరాగు వ్యాపార నానాదనేగే ఆ దివశ నూరారు దారిగచన్న మాది కొందు తుచ్చిరాగు

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ತಿವ್ಯ)

ಶ್ರೀದ್ವಾರೆ, ಇಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಈ ಸೌಸ್ಯತ್ವ ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಅಕ್ಷ, ಜೋಳ, ಸಕ್ತಿ ಕನ್ನೆನ್ನೂವಿನಿಗೆ ಮುಖ್ಯತ್ವವನ್ನಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಿರ್ವಾಹಿತಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸೌಸ್ಯತ್ವ ಗಳಿಗೆ ನಂಬಿರಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಜೋಳ, ಅಕ್ಷಮತ್ತು ಗೋಧಿ, ಸಕ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸಿರ್ವಾಹಿತರಾಗಿ ಕುಳಿತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾರಣವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ತಪ್ಪಣಿ ಆವರು ಏನು ನಿರ್ವಿ ಆವರೊಳಿದ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದರು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡುತ್ತಿರು ಏಂದು ಬೆದಿಸಿದ ಕೂಡಿರೆ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಖಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಅನಿತಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಿತ್ಯ ವಾತಾವರಣ ಬಂಂಟಾಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಬಂದು ತಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಕಟ್ಟುವಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಇದೆಯೇ ಏಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಗೆ ಇನ್ನು 3-4 ತಿಂಗಳು ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಮ ತಾಂಜಾವರ್ಗಾ ಶಂಕಾವಾದ್ದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಯುವಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದೇಶವಲ್ಲಿ 4-5 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷಾಮ ದಾವರಗಳು ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸೂಕ್ಷನೆಗಳು ಕಂಡುಬಂತಿರುತ್ತವೆ. ಕಳಿದೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜುರಿರಾಳು ಹೇಗೋ ಹೇಳಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಿಂದಿನ್ನು ನಿಗೆಂಬು ಬಂದಿವಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ರೀತ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಂಡು ನಾಗಿನಬೇಕಿಂಬ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟಿ ನಿಂತಿರು. ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ್ವಾ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ತರವಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇರಳದರೂಗಳಿ, ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇರೆ ದೇಶದರೂಗಳಿ, ಇವತ್ತನಿಂದಿವನ ಅಕ್ಷ ಸಾಲದೆ, ಗೋಧಿ ಸಾಲದೆ, ಅವರು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿ ಬೇಳ್ಳಿದೆ ಕಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತ್ರ ತ್ರಿದ್ವೇಷ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು, ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಹಾರದ ಪಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರಾವಾಷಣೆ ಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಜನರು ಅಕ್ಷ ಬಿಂಬಿಸ್ತು ಗೋಧಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಗೋಧಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗಮಿಗಳಲ್ಲಿ ರೊಚ್ಚಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಿರ್ವಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತರತಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ವರ್ಕೆಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು! ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಜಾಗ್ರತ್ಯಾಗಿ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ದಾಶಾನ್ನರೂ ಮಾಡಿ, ಆಹಾರದ ಹಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬೇಕಿ. ಇವತ್ತನಿಂದಿವನ ಈ ಸೌಸ್ಯತ್ವಗಳಲ್ಲಿ, ಕದಿಮುರು ನಿರ್ವಿ ನಮಗೆ ಬಿಂಬಿಕೊಂಡೀ, ನಮಗೆ ಏಕ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಕೊಡವೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೌಸ್ಯತ್ವಗಳನ್ನು ನೀನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಗೆ ಬಿಂಬಿಕೊಂಡೀ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಹಾರವ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿ, ಅದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಳಕೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಡನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ “ಸ್ವಾಮಿ, ವರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನುಮ್ಮನೆ ಆಪಾದನೆ ತಂದರೆ ನಿರ್ವಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೆ” ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಂಗ್ ಷ್ಟ್ರೆ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತನವರೆಗೆ ಯಾರಾಗಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ತಿವ್ಯ.—ಬಹುತ್ವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೌಸ್ಯತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿವರು ಇರಬಹುದು. ಬಹು ಸೌಸ್ಯತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲೇ ನಿರ್ವಿ ನರಿಯಾದ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟುಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ಎಪ್ಪೇಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ತಂದರೂ, ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಾ ಇರುವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಬೇಕಾದಮ್ಮ ತರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ.

ಇವತ್ತನಿಂದಿವನದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತೆ ಬಾರಿರಿಪುರಿದಿಂದ ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕರಿಂಬಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೂ ಮತ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಂದ ಕಾರಣ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಂಪ್ಟೆಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ವಿಷಯನ್ನು ತಾವು ನುಢಾಸಿಸಬೇಕೆ ಹೋದರೆ, ಜನವು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಿಂತ ಬಿಸಾಕತಕ್ಕ ಪ್ರನೆಂಗ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಈ ನಿರ್ವಿ ಆಹಾರವ ನಿರ್ವಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನುವ್ವೆಚ್ಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಎಲಾಳು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈನೆಯದಾಗಿ, ಅಗಿನ ಆಹಾರದ ನೀತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹಾನಿ ಸಹಿವರು ತಂದಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಉರದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಒಂದು ವಿವರವಿದೆ. ಈ ದಿವಾಂಡು 15ರಿಳ್ಳಿ ರೂಪಾಯಿ 2,06,36,000 ಎಂದು ಇದೆ. ತಾವು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇರಾಜೀಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ 'ಮಾನ ಲೆಂಡರ್ಸ್ ಅಕ್ಟ್', 'ಫ್ರೆಯರ್ ಸರ್ವಿಸನ್' ಮಾನತಾದ್ವಾರೆ ಗಳಿಲ್ಲ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾನವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಬಹುತಃ ಅವರ ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಎಲ್ಯೂದ್ರಲ್ಯೂಪೆಂಡು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಫ್ರೆಯರ್ ಸರ್ವಿಸನ್ ಹೊಲ್ಪು ಪ್ರೇರ್ಣಾ ಪ್ರೋಲ್ಯಾಗ್ರೆ ಸೆರಿದ್ದು ಎಂದು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೆಲ್ಮೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ದಿವಾಂಡು ನಂ. 15 ರಿಳ್ಳಿ ಪ್ರೇಬ್ 19) ರಲ್ಲಿದ್ದ ದಿನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಿಕಾನಿದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ರಿಮಾರ್ಕ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದ್ದು.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Let the remarks be made, and they will be taken note of. If the concerned Minister cannot reply, other Minister will reply. They will be taken note of.

† **Sri M. SRINIVAS NAYAK** (Mangalore-1).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Demand placed before the House by the Hon'ble Minister. There is a feeling in this country and the State also that food means only rice. It is not correct. We must tell the people that food does not mean only rice but there are other things also like fish, eggs, fruits, vegetables and so on. That atmosphere must be created by propaganda than telling the people to change their food habits. Of course, in Mysore and elsewhere also there is food shortage. Efforts are made to increase food production and the fact that should be borne in mind is, we are growing more than what we were growing due to improved method of cultivation. In South Kanara where we were growing 800 to 1200 pounds of paddy per acre, today with the improved method of cultivation and using improved seeds and fertilisers we are able to grow 2000 to 3000 pounds of paddy per acre. That shows out food production has gone up. At the same time, you should not forget the fact that mouths that are to be fed are increasing day by day. In spite of all the best efforts to popularise birth control, it has not taken effect. It will take another ten years to popularise birth control methods.

As I said earlier, food does not mean only rice; it includes fish also. There are 140 mechanised boats in South Kanara to catch fish. That fish has to be brought over to Mysore State and for every fifty miles there must a cold storage and the fish should be taken to every house in three be wheeled tempoos so that it may supplement food requirements of the people. The Horticulture Department must open vegetable stalls in every important places so that vegetable is made available to people at reasonable rate at all times. We have to consider two things when we speak about agriculture. Rs. 100 has been spent by Government on irrigation which includes small irrigation schemes and also digging of wells. A question was put in this House and answers elicited and I have found from this that each well costs from Rs. 5,000 to Rs. 40,000. But in some wells water is not struck and even when it is struck it would be insufficient for agriculture purposes. Therefore, it is imperative that Government of India must make a survey where there are sources which

(SRI M. SRINIVAS NAYAK)

may be used by agriculturists. The natural sources must be made use of for agriculture. When I stand here, I feel as if I am standing on the banks of Netravathi River where we see water jumping over stones and pebbles and rushing to the sea to join its big brother. It may be that the Mysore Government might think of arresting the flow of water but they do not have the pleasure of joining the big brother at Bay. We have plenty of rain water in the South Canara and we have got about six lakh acres of land under paddy cultivation. The only drawback as far as my district is concerned is in regard to water facility to be made available. First crop is raised on account of monsoon; second crop which is sown in October-November for want of rains and failure of monsoon does not get the correct yield and for the third crop for want of water we are not able to sow on more than 10,000 acres. So, the difficulty is only water; the technical know-how is there; people are hard working and today with the fertiliser and improved methods of agriculture they have been able to grow on one acre of land twice or thrice the quantity of paddy that have been raised so far. That shows that for stepping up agriculture production our district has the fertile soil, water and manure. When we talk of water, it is necessary that electricity has to be provided so that lift irrigation may be employed in drawing water from the flowing of rivers. To electrifying we want to just ponder and think over one thing. The Electricity Board has a budget and the money they have at their disposal have to be used in a way satisfactory to all the parts of the State and they should be given equal treatment. I do not for a moment say that they should spend more in my district and less anywhere else. If we take the same tempo of spending money in my district, for another 25 years we will not be able to electrify the district as a whole or take advantage of water flowing to the sea. A survey made has proved that to utilise the sweet water of 21 perennial rivers we must have pumpsets. We require 85,000 pumpsets and we have only 5000 pumpsets working for agriculture development in the State. If the Government can promise or make efforts to give us another 20,000 pumpsets by the next year, I promise on behalf of the people of my district that we will be able to supply one lakh tons of surplus rice.

SRI B. D. JATTI.—The proposal made by the hon'ble member is good and the Government is in a mood to accept and supply. The only limiting factor is finance. If the hon'ble Member can assure to secure the finance from any scheduled bank, the Government is prepared to consider proposal.

10-30 A.M.

SRI M. SRINIVAS NAYAK.—I am happy that the Food Minister has put the correct point. I heard the hon'ble Minister for Public Works saying that he is prepared to electrify all the villages provided

the Taluk Boards and people make available the money necessary to take up electrifying of the place. I am talking on behalf of seven taluks. I have discussed with them and they have encouraged me to say that if the Government agrees and takes it as a policy we, the people in the District of South Canara are prepared to make available to the Government a loan from the Scheduled Bank. I may add here that South Canara is the mother place of a leading scheduled bank and scheduled bank has always come to the rescue of the district and helped them in many development projects. So, they would come to our rescue this time also and they are prepared to advance the cost of electrifying the remaining 340 villages for purchasing of one lakh of pumpsets. This is an offer I am making on behalf of the people of South Canara from whom I derive inspiration because I have discussed this matter with them. I request the Government and the Food Minister to accept in principle and if he accepts in principle, then five things have to be done thereafter. (1) Direct the Electricity Board to prepare estimates for electrifying 340 villages in the district; (2) Prepare a scheme for the phased programme of implementing (3) prepare a list of materials that are necessary to carry on the work (4) to create an Electrical Division to execute the work as early as possible, and (5) to prepare an estimate for purchase of one lakh of pumpsets which are to be installed in the district. If these are done without losing any time and without wasting time we will be able to go ahead and in the course of the next three years at least we will have a model district in the whole State. Where electricity is made available to every nook and corner of the district and the food produced in that district would not only keep the people happy there but also would be able to meet the needs of the whole State. When I talk about this hope of raising paddy and rice and making them available to the people, the picture is standing before my mental eye and I hope the Government will be able to avail the opportunity for the agricultural development of the State. When we talk of electricity development and extension of lines we must not forget the poles that are essential. I would say that the Forest Department is doing its best to provide poles and concrete poles are also made available. But it is all done by human agency and there is limitation for getting poles or to have them ready in time. I would make a suggestion that in the year 1930 when Mangalore was first electrified the Electricity Company used old railway rails for putting poles. Today the Railways have got poles and I read from the papers and understand reliably that these poles are available for sale. The Government through the Electricity Board should negotiate to purchase these. They require 41 $\frac{1}{2}$ feet poles and the rest of the poles may be supplied to the Taluk agency for putting up culverts or some footpaths where they would be very useful. These poles can be got for very negligible price and they would be very useful for putting up electric lines at barest minimum cost. At the same time try to get us the benefit of the low priced railway lines. As I said earlier we are talking that there is shortage of maida, atta and there is no bread or it is not available.

(SRI M. SRINIVAS NAIDU)

It shows how much we are dependent on foreign countries. If there is a sudden change in international situation it contributes for these shortages. So we must think in advance how to be self-sufficient and self-dependent. It is for us to find ways and means as to how to meet our requirements. Here again I am requesting the Minister to see whether he can have maize powder just like maida or atta and supply to the bakeries in place of Maida. The Food Technological Institute may be asked to find out whether this kind of fodder is equivalent to atta and whether bread can be made out of it. If the experiment proves successful then I think we need not depend on foreigners to send us wheat and it is possible to meet our own requirements thereafter.

Fertiliser is an important factor in the agriculture production. We have been hearing that a Fertiliser Plant would be located in Mangalore. For the last five years nothing has happened. I would request the Government to see that the work on the fertilizer plant is taken up immediately and the necessary fertilizer is made available to the whole State for stepping up food production. I hope the Hon'ble Minister for Food will raise this subject and give a green signal so that we can go ahead.

I would congratulate the Food Minister for two things: one is for creating an atmosphere of peace and plenty. We hear that elsewhere there is shortage of food; I do not deny that there is shortage of food in Mysore State also but he has said that we will tide over the difficulties and that nobody will starve and die in the State. The second reason is the effective action he has taken in checking smuggling to the neighbouring State and also for making adequate arrangements for providing food supplies to the belt areas. While on this subject, I would say that the zonal system should go. If it is removed, I do not think there will be any difficulty in checking border smuggling and if free flow of rice is allowed, there will not be the difficulty which we are experiencing now. Today, smuggling has become a very profitable business. A lorry-load of rice smuggled across the border brings the smuggler Rs. 7,000. Even if the police intercepts the lorry and seizes it and if the person is produced before the Magistrate, he is acquitted the next day. So, it is better that we find out some methods to see that smuggling is prevented. By abolishing food zones we will put an end to all these methods of smuggling and we will give the people security and safety. With these words, I thank the Chair for giving me the opportunity to take part in the debate on this Demand.

ತ. ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಕೋರಿ):—ನನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ವಾರ್ಡ್ ಆಕಾರ ಹಂತಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೈಡಿಕೆಗೆ ಒಗ್ಗೆ ಮಂದಿರಿಂದ 15 ಮತ್ತು 23 ರೊಮ್ಮೆ ಬೇಸಿಗೆಗೆ ಖಿಡುವಾಗಿ ವಾಕನಾಯಿತ್ತಾ, ಆ ಬೈಡಿಕೆಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಾ ವಿಕ್ರೇತ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಕಾರದ ಹೀಲ್ಡೆ ಇದನ್ನು ವಿವೇಧಿಸಿ ಪ್ರಾತಾಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿನ್ನೇ. ವೆಳ್ಳಿಮೊವಲು ಆ ಸಕಾರ ಜಾತಿ

ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಕಾಗೂ ಈ ನಭಿಯ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನವಾದಿಕೊಂಡೆ ನಕಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಕಾರವನ್ನು ದೇಶಪದ್ಧತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡಿ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡಿ ರೆನ್ನುವ ನಾಬಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಿಂದಂದಿನಿಂದ ನಕಾರದವರು ಯಾವಾಗ್ಯಾವ ದಿವಾನ್ಯಾಂಡೆಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟುಪ್ಪು ಶೋಷ ಧಾರಾಯಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚುವಾಡಲು ಈ ನಭಿಯ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಂದ ತಡೆವರೀ ಆ ಹಣ ಸವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶೋಲು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಾರಂದ ಇವರ ಕ್ರೀಲಿ ಇಷ್ಟ್ಯಾಂಡು ವೆಹಿತ ದ ಕಣವನ್ನು ಕೊಡುಬಾರದು. ಇವರು ಅವನಂಬರನ್ನು ರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಿರಲ್ಪು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಆಗಾತವನ್ನು ಕೊಡುಬಾರದು. ಅಧ್ಯಾರಂದ ಈ ಬೆಳಿಕೆಯು ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವಾರಾಧಾರುತ್ತಿದೆ. ಹೊಷ್ಟ್ ಮೌಲ್ಯದಲನೆಯಾಗಿ ಬೆಳಿಕಾನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಬೇಕು. ಖದಾಹರಣಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಇವರು ಬೆಳೆಯುನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಉತ್ತೀಜನ ಕೊಡುಷುದಾದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು—ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಲ್ಪದಿಕೆಯು. ಆಮೇರೆ ಸಿರಾವರಿ ನೌಳಬೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಖದಾಹರಣಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೋಗಾಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ಪಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ತಾದನೆ ವಾಡತಕ್ಕ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಶರ್ತವಾತಿಯಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಅವವೋಗಾಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಾದನೆ ಪಿನ್ನ ಕಾಣಲ್ಪು. ತಂಗಬ್ರಧಾರಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲಪೂರ್ವ ಅಗಿಲ್ಲ. ದೂರದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯ ನಮ್ಮ ನಕಾರದವರ ಮನ್ನಿನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಬಹುದು. ಶಿವಮೋಗಾಗ್ಗೆ, ಚಿಕ್ಕವಾಗಳಾರೂ ಜರ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಹಾನನ ಮುಂತಾದ ಮರ್ಹನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾರ್ಯಾಗಾಗಿತ್ತು ರುವುದರಿಂದ ಬೆಳಿಕಾದಮ್ಮು ಬತ್ತಿ ವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆ ರೀತಿಯಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಹಂಡೆ ಇತ್ತು. ಅದು ನಿಜ. ಅದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಕಾರದವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಪ್ಪುಗಳ ದೇಹಿಯಂದ ಆ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಹೊಗಿದೆ. ಅವವೋಗಾಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಕಿಡಿತ ಸಿಕಾರ್ತಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನಕಾರದವರು ಸಿಲಗಿರಿ ಮರ ಮಾತ್ರ ತೇಗದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಫರಾರು ಎಕರೆಯಮ್ಮೆ ಕೂಡಾಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾರ್ಯಾಗಾರು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇಬಿ ಎಬಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಕಾರದವರು ಎದೆತಿ ಎಂಬುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಡಿಯುವುದರಿಂದ ವೇದಿದ ಗಳು ನಿಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಹನಾಡಿನಂದ್ದೀ ಮಾರ್ಯಾ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಯಾನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಣದೆ ಈಗ ಆಹಾರೀನ್ತುತ್ತಿ ಬಿಕಾ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಈಗ ಏಷ್ಟ ಆಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆಂಬೆಂದೆ. ಹೊರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊಣಿಳಿಗಳಾಗೆ. ಅಷ್ಟ ನಾಲ್ಕುತ್ತದು ಬೆಳೆಯುನ್ನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ರೆಷ್ಟ್ ನಾಲ್ಕುತ್ತದು ಬೆಳೆವನವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏರಾವರಿ ನೌಕರ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಂಪನೆಟ್ಟೂ ನಹ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾರಂದ ವರದೂ ನದಿಗೆ ಬೆಳಿಕಾದಮ್ಮು ಪಂಪನೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಗರ, ಹೊರಬಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಹಿಕಾರಿತ್ವರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರ ರೂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಂಬಿಲನ್ ನಕಾರದ್ದು ಬಿಕಾ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದಿದ್ದುನ್ನುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬಿಕಿ ಮನ್ನು ಶಿವಮೋಗಾಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜೊನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೆವಿ ಅರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೆಂಟ್ ಅರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತು ನಕಾರ ಏನು ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ ಅದನ್ನು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಏಷಾಸರಾಗಿ ಇಡುವುದು ನಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಕಾರ ಬತ್ತಿಕ್ಕ ನಿಗದಿ ಘಾಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಪಿಂಟಾಲ್ ದರ 45—46 ರೂಪಾಯಾಗಳಾದರೆ ವಾರ್ಕೆಟ್ ನಿಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟ್ರಿಂಟಾಲ್ಗೆ 100 ರೂಪಾಯಾಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಾಂಥ ರೂತರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ರಿಂಟಾಲ್ ಬಿತ್ತುಕ್ಕೆ ನುವಾರು 55—54 ರೂಪಾಯಾಗಳ ವರೆಗೂ ಸ್ವಾದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ನಭಿಯಲ್ಲಿ ನಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆನೆ. ಅಧ್ಯಾರಾ ಈ ವಿಕಾರವನ್ನು ನಕಾರಕ್ಕೆ ಅಳಿಸಬೇಕು. ಈಗಲೂ ಸಹ ರೈತರು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆವದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಕಾದಮ್ಮು ನಕಾರಕ್ಕೆ ವಾರಾತಿ ಮಾಡುವ ಹುಮ್ಮೆನ್ನು ಬಿರಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ನಕಾರದವರು ನಗದಿಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬೆಲ್ಲಿ 45—46 ರೂಪಾಯಾಗಳ ಒಂದು ಸ್ಟ್ರಿಂಟಾಲ್ಗೆ ಏಣದ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬೂಕ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನುವಾರು 70—80 ರೂಪಾಯಾಗಿ ಗೆರೆಗೂ ಒಯ್ಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನಿಂದೆ ಅದು ಕ್ರಮ ತಪ್ಪುಪಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ರಮಾಗಾಳಿಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಾಡುತ್ತದೆ ನಿಲ್ಲಿತ್ತದೆ. ಈಗ ಶಿವಮೋಗಾಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಂದ ಪ್ರತಿದಿನವು ಅನೇಕ ಲಾರಿಗಳಿಂದ ಕ್ರಮಾಗಾಳಿಕೆಯಂತಹ ಸಾಫರಾಲು ಮೂಕಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಹೆಣ್ಣುತ್ತಿದೆ. ಅವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಲಿಸ್ನೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದೇ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ದೂರಹೊಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗೆ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹಂನಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಕೋರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಗಂಬೀರೆಂದು ಕೆರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯನ್ನು ಬಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಒಳಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಹುತ್ವಾಗಿ ಇದು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳನಾಗಾಳಿಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹೀಲಿಸ್ನೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಕಿ ಇಡಕಾಡ್ಯಾಗಿ ಇದು ಮಾಂಜೂರಾಡಲು ಯಾವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಇಲ್ಲವುದರಿಂದ ಈ ಬೇಕಿರುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಕ್ಕರೆಯ ವಿಷಯ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದರು. ಕಳ್ಳಪ್ರೇಚೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಪಾರಾಷವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಇಂದು ಸ್ತುತ್ಯೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು, ಅದರೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ರೇಖಾನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕೋಡುಕ್ಕಾರೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಕ್ಕರೆ ವಾರಾಷ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಳ್ಳ ಪೇಚೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರಲ್ಲ. ನೂರಾಬು ಮಾಳಿ ಸಕ್ಕರೆ ಇಂದು ಕಳ್ಳ ಪೇಚೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದು ರೇಖಾನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮಾಲಿಕ ಬಂಧಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲ. ಬೇಕೆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೇಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬಗೆಯನ್ನು ಪುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಿಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಕಾರ ಶತ್ರುವಿನ ಕೆಚ್ಚು ಯಾದುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುತ್ವಾಗಿ ನಿಂದಿದೆ ಒಂದು ಕೆಲವ ಮಾರ್ಗಕೊಡಬೇಕಿಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಎಕರೆ ಬುಡರು ಜಮೀನು ಹಾಳುಬ್ದಿದ್ದೆ. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರ್ಯಾತಿರಿಗೆ ಆಪ್ಸೆಟ್ ಪ್ರೈಸಿಗೆ ಮಂಜೂರಿ ಯಾದಿದರೆ ರ್ಯಾತರು ಹೆಚ್ಚಿ ಅಹಾರ ಬೇಯಿತಾರ್ತಾರ್. ಹೃದಯ ಹೀನವಾಗಬಾರದು. ಸಿಮಾಗೆ ಹೃದಯವಿಲ್ಲವೇ? ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನರ ಅಗ್ರಾಂತಿ ಅಹಾರ ಅಭಾವದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ರ್ಯಾತ ದೇಶದ ಬೇಸು ಮೂಲೆ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಣ ಮಾಡುತ್ತಿರೀ. ರ್ಯಾತ ಹೆಚ್ಚು ಅಕಾರ ಬೇಯಿತಾರ್ತಾರ್ ಪುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಬಿಜರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೆಚ್ಚಿ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿ, ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಬಗೆಯನ್ನು ಪುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡ್ಯಾ ಇಪ್ಪತ್ತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಬೇಕಿರೆಕ್ಕುನ್ನು ಮಾಂಜೂರಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪ್ರತಿಕ್ಷಾಪು (ಪ್ರತಿಕ್ಷಾಪುವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ 15 ಮೆಟ್ರು ರೆಡಿ ಸೆಯ ಚಿಮಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಅಹಾರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರು ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಬಳೈತ್ತಿರಿದೆ. ಈಗ ಇತಕ್ಕಂಥ ಮುಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಕುಶರು. ಅದ್ದು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿಪಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿತಿ ಜನಕೆಗೆ ಅಹಾರ ಹಂಡಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರವೀಣತಯಿಂದ ಅವರು ನಿಸಾರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಯಾಗಿ ಅಹಾರ ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂತರ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರು ಮುಖ್ಯಾಂತರ ಅಹಾರ ಧಾರ್ಮಿಕಾಳಿತ್ವ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಿ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗು ಮುಕ್ಕೊನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವೃದ್ಧಾರ್ಥಕಾರ ನಡೆಸಿದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಮಾರ್ಚಿಟ್ ಬಗೆ ಅಂತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಉಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾರು. ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವ ಬೆಳ್ಳಿ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಡೆತಕ್ಕಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ವರ್ತಕರು ಸುಮಾರು ನೂರು ಇಲ್ಲವೇ ನೂರಕ್ಕೆ 90 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಜನವಾದ್ಯಾಂತಿಕಾರ್ಯ ಇನ್ನು ನಿರ್ಕಾಪುವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯ ಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಕಾಫಿದ ವರ್ತಕರ ಶ್ರೀಗಂಗೆ ಸೀರಿಕೋಂಡಿರಿಸು. ಅಹಾರ ಧಾರ್ಮಿಕಾಳಿತ್ವ ನುಪುದು ಅವರಿಂದಿರಿಸುತ್ತಾರೆ ನುಗ್ಗಿ. ಯಾವಾಗ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿರೋಧವಾದಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಾರದ್ದೇ ಇಧ್ವಾಗ್ಯ ಇದೊಂದು ಅರಿಗೆ ಸುಗ್ಗಿ. ತ್ವಾರವಾತ್ತಿರ ಬೆಳ್ಳಿಕಾದ ಮ್ಯಾ ಹಳವಿತ್ತಿದೆ. ಹಳಕೊಳ್ಳುವ ಪಾರಾಫ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಾದಿನ ನಾನಿ ಗೋಡೆನಿಸಿದ್ದ ತಾಂಬಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಳ್ಳಗೆ ಅಂತಿಗೆ ತೆಗೆದು ತುರ್ತುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಂಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ್ಮಿಂದು. ಈ ತುಂಗಾರಿ ಬೇಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಳ್ಳಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

ରୀଦ ଗୋଟିଏ ତମୁକୁ କାବ ବିଳିଦି. କଲୁଗଲୁଲୁ ବେଳେ କଣ୍ଠେ କାଳାଶୁଳରୁଲି. ବେଳେ ନିକୁଳ କାଳାଶୁଳରୁଲି ଦାନ୍ତୁନୁ ମାଦିକେଣଂଦୁ କଂପିଲେଇ ବିନଦ ମେଲେ ପଣସାବ୍, ମୁଢି ପ୍ରଦେଶିବିନଦ ବେଳେ ବିରୁ ନୁହିଲୁ ଏବୁ ଗମୁନକେ ବିନଦ ତକ୍ଷଣବେ ବୁଟିଛା କୋଣ୍ଠାକୁରେ. ଜନଦୁ ତୋରା ବେଳେ ଜୀରେ ବିନଦ କରିଲେକୁ ଏବୁ ରାପାଯୁ ପକ୍ଷତୁ ପ୍ରେସ୍. ଗୁଣନ ବେଳେମୁ ବେଳେ ମୁଖରୁ ରାପାଯୁ, ନକ୍ତରୀଯ ବେଳେ ନାଲୁକୁ ରାପାଯୁ କେଣେ ଆ ଆବାଂତର ପରିଚିନୁ ନାହିଁ ତୁତିଦ୍ଵାରୀ. ଆ ଆବାଂତର ତ୍ରୈପ୍ରିନ୍ଦିକୁ. ବିନଦ ତାଲୁକୁ ନନ୍ଦ୍ର ବିନଦ ହତୁଣ୍ଟ ନେମେଶ୍ଵିକାଳୁ ଜୁହୁରୁତ୍ତବେ. ଅଦରଲ୍ଲ ଶୈଖ୍ରାଵାଦ ମାଗଫିରତିନବାଗି ନାହିଁ ନକ୍ତକୁଣ୍ଠ ହୋଲେଷୁଣିଗା କେଣେ କେପନ କୋଣ୍ଠପ୍ରି ଅଦର ମୁଖାଂତର ରେ ବକାର ନାହିଁ ଦର ପ୍ରଜୀଗାଳିଗେ ଅନୁକୂଳପାଗୁତ ଦେ ଏବୁଦିନୁ ଆକାର ମୁକ୍ତିଗାଳିଗେ ବିକଳ କଳକଳିଯିଲି ଅନ୍ତର୍ଭେଦକାଗିଦେ. ପରିଚିନ୍ତା ପରିଚିନ୍ତା ଜନ କେଷ୍ଟପରୁ ଜଦାରେ ଲାଲାଦ 15 ପରିଚିନ୍ତା ଜନ ବିଶେଷମୁଦରର ଜଦାରେ. ଅଦୁଧିରିଂଦ୍ର ବିକଳ ନିକାର ମାଦି ଅବରିଂ ଆକାର ଧାନ୍ୟ ମାରୁ ପୁଦକେ ଲୁହିଲେନ୍ତି କୋଦିବେଳୁ. ଲୁହିଲେନ୍ତି ଏହିମୁ କେଣେ ଜଦେ. 19 ଜିଲ୍ଲାଗଲ୍ଲ ଲାଦେ ପରିସ୍ଥିତି ଜଦେ. ଫୁଦ ଅନିଷ୍ଟିଂତା ଆଗିରତକୁଣ୍ଠପରୁ ଅବର କେଷ୍ଟକାଗେ ଜରକୁଣ୍ଠପରୁ ଲକ୍ଷ୍ମାଧିଶ୍ରୀ ଆଗିଦାରେ. ଆ ରିତି ଜନ କେଳୁତାରେ. ଆ ରିତି ମାତ୍ର ଦୂରେ ଜଦର ବିନ୍ଦୁ ନିଗା ଜିଲ୍ଲାପ୍ରି ଅଵର ମେଲେ କୁମୁ ତିର୍ଗମୁକୋନଂଦ କାଳପରେ ଅବରନ୍ତି ଦିନୀମୁନ୍ଦ ମାଦି ଲାଦକେ ମୁଖୁ ଗୋଲୁ କାକବେଳେକଂଦ ଅକାର ମୁକ୍ତିଗଲ୍ଲ ରାଜକଳ୍ପୁମୁଂଦ ଅଲନୁକେନ୍ତି.

రైతను ఆకార ధార్యవన్ను బేసియులు నమ్మ పూర్వంతరిల్ల కుందు ఎకరేయుల్ల బత్త, వన్ను నేస్తిరే నుపూరు 3-0-400 రూపాయి బిస్కి చాపదబేకాగుత్తదే. అనేక వేళ కంగాగు నీటు ముగిదుకోల్గి బేసిగాళు కోల్గిరుత్తాచు. జన్మ కెలవు నందభ్రగిఖల్ల బత్తక్కే గాజే రోగిగు బంచు ఇద్ది బేసి జుఱుగుత్తదే. ఇంట నమయదల్ల నంబంధపట్ట అధికారిగు కోల్గి రైతరిగి రణసంపే మాడి, రైతనాదచను ఎల్లిషాదర్లు ఖరిది మాడి బత్తవన్ను తందుకోసువ పరిస్థితి అనేక ఇవ్వ. అదూ అల్లుచే నమ్మ నశారిదచరు కోదువ రేణ్ణ చందు పల్ల ధార్యక్క 50 రూపాయి చిల్లరీ. పేణియుల్ల అవే ధార్యక్క 75 లంద 90 రూపాయివరెగ్గు ఇఱుత్తదే. కుగ్గిరుచాగా పేణియుల్ల పారాణవాగుపడక్కింత 40 రూపాయి కడమే దరచన్న రైతగిఁ కోదుత్తిదూరే. ఇష్టప్ప వ్యక్తాయిపట్టుకోండు నశారిదచరు రైతరు చూనేగే ముత్తిగే హాశ దచర తెగేవికోశ్శుక్కారే. రైత కోండ కష్టపట్టు అల్లు స్వప్న బీధులు, అవన బిషక్తగాళు జాతా ఎను రూళయుత్తదియో అదక్కే. సాయినాచ బీరే కోణిల్లరీ, ఎందర పేణియుల్లరుపుడక్కూ చూతు లేవి రేణ్ణగ్గి 20 రూపాయి చూతు, అంతర ఎద్దిర రైతను ఆకార ధార్యవన్ను బేసిదుకోదుపుడక్కే బిషక నంతాలోషచింద ఇరుతునే. అదన్ను బిషక్క 50 రూపాయిగే తేగేదుకోశ్శుత్తేవే, కోడి ఎందరే ఈ కాలదల్ల కోదువచరు యారిదూరే? ఇదు నవ్వు దేశి, నమ్మ రాష్ట్ర ఎన్ను చీక్కితి యావ మనుష్ణిగే ఇదే? నశారిదచరు ఇదన్నేర్చా యోజనే చూడి నశియాదే బేసియున్న గొతు మాపబేకు ఎందు నశారిశే శుభేసే మాదుకి దేనే.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಡುದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಾತ್ಮರು, ಅನಿಸ್ತೇಂಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು, ಏಧಾನ ನಭಾ ನದನ್ಯರು ತೆಲಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ರೈತರಿಂದ ಎತ್ತಾ ಪನೊರ್ಹಾದೆಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇದೇ ರೀತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಡುದ್ದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇದು, ಕೇಂದ್ರಿಂದ ಈಂತಹ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಂತರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಗೆ ಏನ್ನೆಂ್ಮೆ ಕಾಳಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೆಗೆದೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಂಥ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣ ನಮ್ಮ ಆಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಕರಣಿಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಆಕಾರವನ್ನು ಜಿನಗಳಿಗೆ ನರಿಸಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಚ್ಯಾವನ್ಸೆಯನ್ನು ನುಧಾರಿಸಬಹುದು ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣ ನಮ್ಮ ಅಭಿಷಾಯವಾಗಿದೆ.

ಕಡಯೆದಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ಪ್ಲೇಟ್ ಕಂಪನಿಯೊ ಕೇಗೆಯುವಂತಹ ಕೇಂದ್ರ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ವರ್ಮಾ ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮರತ್ತಿಗಳೂ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವೇಶ್ಯ. ಇಂಟರ್‌ಪ್ಲೇಟ್ ಕಂಪನಿಯೊ ವಜ್ಜಾ ವಾದಿದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಕೇರಳವಾಗಿ ಬಂದು ದಾರಳಿಗಳು ಕಡಹೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೃಕ್ಕಿಂತಿಯೂ ನಮಗೆ, ಏರೋಳಿದಾಗಿಬೇ ವಿಂದು:

(కృష్� జీ, శాస, శిఖప్రసాద్)

ఆ దిన నాను ఒంపించు ప్రాతమాసును దు వుద్దిష్ట చుండ్ను అధ్యక్షులు అవేచుక కోట్టు దక్కి, అపరిగే భాసుపూర్వికాను ప్రాపుతే ఎన్న.

11-00 A.M.

Mr. SPEAKER.—Usually we sit till 12.30 P.M. on Saturday. I suggest we will sit today till 1.30 P.M. that is—one hour extra. The Hon'ble Minister for Food may kindly agree to this.

Sri B. D. JATTI.—I am agreeable, Sir.

HON'BLE MEMBERS.—We are agreeable.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA (Harihar).—Mr. Speaker, Sir, I find in today's agenda that the Minister has moved two Demands Nos. 15 and 53. So far as Demand No. 53 is concerned, it is exclusively within his portfolio. But, so far as Demand No. 15 is concerned, there are various items on which .....

Mr. SPEAKER.—All will be replied.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Who will reply? I would like to know from the Minister for Food whether he is prepared to reply with regard to Demand No. 15, where several items have been included. For instance, in Demand No. 15, there are these items: Fire Services .....

MR. SPEAKER.—As an experienced parliamentarian the hon member should know that when he has taken the responsibility of moving the Demands, he will reply to all those items.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, the Chief Minister had stated that so far as subjects which come within the purview of other Minister those Ministers will come and reply.

Mr. SPEAKER.—If they do not come, I will hold this Minister responsible for the reply.

Sri H. SIDDHAREDDYAPPA—I raised it as there was a doubt in my mind.

Sir, now coming to the Demands, I take first thing first, *viz.*, food. So far as food is concerned, we are comforted in the thought that there is at the helm of affairs in piloting this all difficult portfolio an experienced Minister, who knows how to handle the subject. But, unfortunately, I would like to tell him, that it is one of the most difficult portfolios one can ever handle. I had had the experience of handling it. But then, nature was kind and good to us, and we had also at the helm of

affairs at Delhi a Food Minister of a rare calibre, a like of which has never come or is likely to come, that was Sri Rafi Ahmed Khidavi, who could solve any problem effortlessly and with perfect ease. Now, so far as Mysore is concerned, I can say that we are a marginal State, we could never be considered as a deficit State, unless it be that sometimes these things are mishandled by the Department and conditions may become more difficult. As far as I can see some of the integrated areas were considered much better than the old Mysore area so far as food supply was concerned. Within my experience, we used to get, whether legally or illegally, in those days people used to get food from North-Karnatak area whenever there was some difficulty here. Therefore, Sir, what I feel is, if the Government were wise they could not have undertaken this huge expenditure on the purchase and sale of food supplies which is bound to lead to a sort of corruption. May I say that in this country corruption had its roots since controls came in, more particularly the food. As I know, in this country, in order to get more money, there are people who adulterate food stuffs to such an extent that if I had the power, the least punishment I could give would be capital punishment, nothing short of it. In Russia the maximum punishment was given for such an offence. Here, I find, excepting human refuse, all other things are mixed. You take any other thing supplied. They mix and adulterate with the result, to get unadulterated food stuff is almost next to impossibility. Since last 8 days I am getting things mixed with full of stones. I wanted to know what exactly the position. When I asked my wife I came to know what was the real thing. Stones were mixed in salt because it gives more weight. It shows to what deplorable depths we have gone down. Unfortunately, there is no machinery which check this adulteration. You give crores and crores of rupees in advance for the purchase of things. If you see at page 526 and 527 under capital outlay on schemes of Government trading, the total expenditure is Rs. 25,36,00,000. This is for the purchase of food grains for State Trading. The Minister was pleased to say that while purchasing huge quantities of food, sometimes this adulteration happens. Sometimes consciously or unconsciously the Minister admits this lapse on the part of Government. Everytime this is happening. There is vast difference between the procurement price and the price that is given to the consumer. There is a huge gap of Rs. 17 to 23 per quintal. Where all this money goes? It goes to middleman. During pre-independent days the Government which was run by a few administrators which we called them as irresponsible Government, managed the affairs more prudently. What is it we are doing to-day? I cannot blame the Minister because he is the victim of circumstances. He is in a groove and cannot extricate himself. He says nature is responsible for all these difficulties. We also know the nature is against us. If nature smiles, everybody smiles. If Lord Indra bestows us with rain, everybody will be happy. Until then whatever we have we must try to improvise and see that what little is available is fairly distributed and equitably distributed. What is it they are doing to-day?

(MR. H. SIDDAVEERAPPA)

Everything is in a mess. They have no fear. The Government is impotent to manage things. I have used this expression as Mr. R. M. Patil has used at another occasion, because they are incapable of managing things in a proper manner. The Minister is unable to put things all-right because the circumstances do not permit him. There are certain people who are doing all these things and enjoy because they know there is a canopy of protection. They get protection at the hands of Ministers. For instance in my own District a Khadeem was caught at the instance of somebody else but he was allowed to go scotfree. I cannot blame the officers also because if they take action, they will be asked not to play with the stomach problem. The position of the Food Minister as is I know not enviable. He should stand firm on some principles whatever influence may come from any quarters and he should not yield to it. He must see that the difficulties in which we placed are tried to be solved. Then I will pass on to miscellaneous Departments. Here I find a very interesting Department on pages 208 and 209. This is the Department of Publicity and Information. I think Sir, if these people are really earnest, if these people are really genuine if these people are really sincere in their saying and if they mean to-do what they say, I want to know whether it is just to provide 10 lakhs of rupees for advertisement charges under this Department when there is need for economy in these hard days. It is again a mis-statement because you can see they deduct recoveries from the paying Departments. They include central awards and things like that. The allocation is the highest by way of advertisement i.e., Rs. 22 lakhs. With regard to other things, the advertisement may be there. I do not mean to say no advertisement should be given. In any case the need for advertisement is recognised and that will have to be done according to our needs. If you are to get anything commensurate with the amount spent, then you are welcome to spend. Please examine whether you have got any return to the same extent. Then you have got here Community Radio for which Rs. 5 lakhs and odd is given. There is mass communication scheme. They cost us more. Take Mysore Information Centre at New Delhi, which is a new service. They have got a car. They have engaged Kashmiri Girls, who are doing service and they have got so many other things. What I am saying is what is the use of having this at New Delhi? You are spending to the tune of Rs. 96,000. What is the information you are getting and for what purpose? Were we not managing without this Department? You are gentlemen who come and preach us economy. Physician heal thyself. Some of these Departments are not necessary and some of these Departments are not doing their assigned work. Again I want to bring to your notice the affairs about the Government Flying School, about which I am very much interested. There was an idea in olden days that every District Headquarters might be conveniently connected by flying service. Therefore we were having this Department. Even though the Government of India put pressure on

us to give away this Department to them, it was not given. Then the idea was we may have two doves and every District Headquarters may be connected and this service becomes self-sufficient for the use of our Ministers and our Officers who are going from place to place. We need not depend on any other traveller or passenger. This Dove, a small plane with four seaters on five ton carrier, can be conveniently used for travelling and also for carrying postal service. This scheme may be made self-sufficient. I think the Government will examine this scheme. With these few words I oppose these demands.

Sri G. CHANDRAKANTH (Bidar).—We have sent in an adjournment motion on behalf of the Opposition Members.

Sri DIGAMBAR RAO BALWANT RAO (Aland).—We have submitted a request for admitting an adjournment motion, it being a very urgent matter.

Mr. SPEAKER.—Does it mean that anybody can talk at any time? Could the member not have come and told me earlier about it?

Sri DIGAMBAR RAO BALWANT RAO.—Peaceful demonstrators were arrested and taken into custody just half an hour back.

Mr. SPEAKER.—Then the member wants all the work to be suspended? Members must know what to say and when to say. If somebody is taken into custody, the member wants the House to take it up immediately?

Sri S. S. SHETTAR (Hubli).—We have submitted in writing to call the attention of the particular Minister.

Mr. SPEAKER.—The member as a lawyer, knows what procedural matters are.

Sri G. CHANDRAKANTH.—They were peacefully demonstrating their demands. They were protesting and they were taken into custody.

Sri BOLA RAGHURAM SHETTY (Karkal).—The matter is now brought to the notice of the Hon'ble Speaker. It is an urgent matter.

Mr. SPEAKER.—Simply because somebody is arrested, some members want it to be brought here. They have mentioned it. I will call for it and see what can be done. If, on the other hand, members persist, I will simply say it is not possible, because they have not followed the rules. The even flow of the debate should not be disturbed. What is the use of sending a list to me, if they are not given chance?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ (ಮುದ್ದೆ ಬಿಹಾರೀ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ನಿತ್ಯಪ್ರಯೋಗಿ ಪನ್ನುಗಳ ಬೇಡಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರ ಕೋರಕೆಯ ನಮ್ಮೆ ನಮ್ಮು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಭರತವಿಂದದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಈಗ ತಾನೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿದ್ದಿರಾಟನವರು ನಮ್ಮು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಮಾಗ್ಗಳಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತೇಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನತ್ತೆ ವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನವಿಲ್ಲ ಕೆಲವೋಂದು ವಿಚಾರಗಳು ಸಹ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನರಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀನೆ. ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನರಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬಂದರೆ ಅವರಾಗನ್ನು ತೇಬಂಸಿ ನರಯಾಗಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನರಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ವಿರಳಣೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ)

ಮಾಡುವದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮಾಡಬಹುದು ಅವರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನರಕಾರ ಒದಗಿಸಿವರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕೆಂದು ತಾತ್ತ್ವಿಕ. ಅವಾಗ ಈವಿರಜಿತು ಕೆಲನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೆಕ್ಕೊಂದು ನಂಬಿಧಿರುವ ಒಕ್ಕಲತನ ಮುತ್ತೆ ಅಹಾರ ಒಂದೇ ಬಾಕಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಚೆನಾಗ್ಗಿ ಕೆಲವಾದಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಎಂದು ನಾನ್ನು ಗಿನಿಪತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಾನ ನಮ್ಮ ಅಹಾರದ ಕರಿಷ್ಮಿ ಅಥವು ಕರಿಣಿ ಅಗಿಲ್ಲ, ಈಗೆ ಇರಿದು ಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಾರಾ ಇವೆರೂ ನಮ್ಮ ಅಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕರಿಣಿವೇನೂ ಅಗಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಸೋಡಿದರೆ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನೆನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ನರಕಾರದ ಕೆಲವಂದು ಬಿಗಿಖಾದ ಏಂತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಪ್ಪಗಳು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ರೈತನು ತಾನು ಬೇಕಿದೆ ಮಾಲ್ಯಾ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೇರೆ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಸರಕಾರದಿಂದ. ಅದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತನು ಮಾರಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇರೆ ನಿಗುತ್ತಿದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರು ಮಾಲ್ಯಾ ಹೋರಕೆ ತಡೆ ಒಳಗೆ ಇದುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದಿಂದ ಬೇಕಿದೆ ಮಾಲ್ಯಾಗಳು ಹೋರಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ರೈತರು ಬೇಕಿದೆ ಮಾಲ್ಯಾ ಸಾರಿ ಯಾದ ಬೇರೆ ನಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದು ಅಗತ್ಯ. ಅದರೆ ಈಗ ರೈತರು ಅವರ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತಂದು ಮಾರಬೇಕಾವರೆ ಅವರ ಹೇಳಿ ನಾರೆಟ್‌ ರಿತ್‌ತೆನ್‌ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹು ಕಪ್ಪು ವಾಗ್ಯತ್ವದೆ. ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಲ್ಲ ಸಿದು ಬರಹ ಬೂರದವರೇ ಹೆಚ್ಚಿ, ಅದರಿಂದ ಅವರು ದಿಕ್ಕೆಲ್ಲೇತನ್‌ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ರೈತರು ದಿಕ್ಕೆಲ್ಲೇತನ್‌ ಕೊಡು ವಧನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ರೈತ ತಾನು ಕೊಡಬೇಕಾವರೆ ಲೆವಿಯನ್‌ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿ ತನು ತಾನು ಬೇಕಿದೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ನಿರ್ದಿಂಘಾವಿರಕಾಡಮ. ರಾಜ್ಯದ ಹೋರಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಳುಗಳು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರಿಂದ ರೈತರು ಕೊಡಿದುವರು ತಪ್ಪಿತದೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸ್ಥೂರ್ಲು ಮಾಡಲು ಯಾವ ತರಹದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅತ ವಾಮವದಿಲ್ಲ. ಈಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಲಂಂಟರ್‌ಪ್ರತಿತ್ಯಾಗಳಿಗೆ. ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾರಣ ರೈತ ತಾನು ಬೇಕಿದೆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಗೆ ತರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಎಷ್ಟೂಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಂದ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಸಿಸಿ ನರವು ವಶವಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಅರೇಳು ಅಂಗಾಳಾದರೂ ಅವರು ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತ್ವರಿತ. ಇದು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ವಹಿಕಾರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಅಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸುವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತರೆ ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ತಿಥಿಸ್ಥಾನವರು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒತ್ತಾಯಿ ಮಾಡಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿ ಸೀಂದು ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಹೇಳಿ ತಾವು ಸಿಲ್ಲಲು ಪ್ರಯಿತ್ತ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎರಡನ್ನು ವರ ಹೇಳಿ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವಾದು ಅಷ್ಟು ನಾಕ್ಕಿಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸನಗೆ ಅನಿಸ್ತುದ್ದ. ಹೆಚ್ಚಿ ಅಹಾರ ಬೇಕಿದೆ ಯಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತದ್ದಿಂದೆ. ಅದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಮಾ ಗೊಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಇರ ನಲಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯೋತ್ತ ಮಾಡಬೇಕು ಅಕ್ಕಾರ ಸನಗೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ರೈತ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಪ್ಪು ತಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅವನ್ನು ಸರಾಜ ಗಾರಿವಂದಿದ ಕಾಳಿಗೆ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಉಳಿದವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿರುತಾರೆ ಅದರೆ ರೈತಾಪಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಒಂದು ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಪ್ಪು ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲವ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ಎನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸರಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ರೈತರ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಸರಾಜ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳ ಚೆನಾಗ್ಗಿ ಅಗಿದೆ ಬೇಕಿಗಳೂ ಚೆನಾಗ್ಗಿ ಬರಿತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಆವೇದನಪ್ಪಿಡ್ಡ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಿಷಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ಬೇಳಗ್ಗೆ ಒದಿದ ವೇತರಿನನ್ನು ಕಾಣಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಾರೆ ಬೇಳಾಗ್ಗಿ ಆಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮತ್ತೆ ಬೇಳಾಗ್ಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಅಷ್ಟೂಂದು ತಂಸ್ತಿತ ಕೆಳಕ್ಕಿಂದು ಎಂದು.

MR. SPEAKER.—Not out of the woods.

SRI S. NIJALINGAPPA.—Yes, I have said we are not out of the woods.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಮೇನುನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವರ್ಷ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ವಿಕಾಪುರ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬಗಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಹೇಳಿವುದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅರಿದಾರು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ರೈತರ ಪೂಸ್ತಿ ಬಿಂತಾಜಣಕವಾಗಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ದೋಡೆ ದೊಡ್ಡ ನಿರೂಪಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಳಿಗೆ ನಿರೂಪಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಾದಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಸ್ವಾಗತ್ಯಕರ್ಮ. ಅದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಹಾರ ಸವಾಸ್ಯಯನ್ನು ಒದಿದಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಈ ಅಹಾರದ ಸಮಾಸ್ಯ ಪರಿಹರಿತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೆಗ್ಗಾಗಿ ಹೊಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ನೋಡಿ ಅತನಿಗೆ ಹೇಳಿಸಿದಂತಹ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ರೈತನು ವಾತ ಹೆಚ್ಚು ಅಕಾರವನ್ನು ಬೇಕು ಇಲ್ಲಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕಗಳ ಕಳೆತೆಯ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊರಿ ಹುಳುವನ ಹಾವಳಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಗ್ರಿಕಾಲ್ಟರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನಾರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ನುಮಾನೆ ವೇತರಾನನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದುಬಿಡ್ಡಿರೆ ಸ್ವಾರಜ್ಞ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೆಕಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ದಿಗಿಸಿದರೆ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿ ನಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಕಾದ ಪಂಪ್ ಸ್ಕೆಪ್ ಗಳನ್ನು ಕೆಂಪುತ್ತಾಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರೆ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲ್ಕೇ ತಗಡಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಇವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಕಾವಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಹೇಗೆ, ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೊರತೆ ಪತಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಈ ತಗಡಿನ ಮೇಲೆ ಕಂಟೆನ್‌ಲೋರ್ ಇಲ್ಲ. ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಎಲ್ಲ ಬೆಕಾದೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ನೀವು ಕಂಟೆನ್‌ಲೋರ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ತಗಡೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀವಾಂತರ ಪಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೇನೇ ಅದರಲ್ಲ ಹೊಗ್ಗಿತ್ತುವು. ಪಾಪ ಬಿಡ ರೈತನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಗಡಾ ನಿಸ್ಕಾಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದಿಂದ ಕಂಟೆನ್‌ಲೋರ್ ರೈಟ್‌ಸಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಗಡಿಗಳನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹಾಗು ವಾದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹಾಟ್‌ಲೋರ್ (ಗದಗ್).—ನಾನ್ನಾಸ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇದು ನಿಮಿಷಗಳ್ಳ. ಸಮಯ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಸಹಿತ ಗಮನವನ್ನು ಸೇರಿದು ಆ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಈ ಬಿಡ್ಡಿಟ್‌ಸ್ನ್ಯಾಪ್ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲೆವಿ ಪ್ರಾರೂಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಲೆವಿ ಬೇಕು, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೆವಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರೂಂಭಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಲೆವಿ ಬೇಕು ಈ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹಾಗು ವಾದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಒಕ್ಕುಲ್ಗಾರ ಕರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಕರ್ಮಾಣ ರಾಜ್ಯ, ಈ ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭರತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಕ್ಕುಲ್ಗಾರಿಗೆ ನಾಯ್ಯ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದಾಗಿ ಸೀಕ್ರೆಟ್‌ಕ್ರೆಟ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದರೆ? ಒಬ್ಬ ವಾತಾವರಣ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೇಡಿಟ್‌ಲ್ಯಾಪ್ ಮಾಲನ್ನು ತಂದು ಮಾರುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಹೀಲಕ್ ಒಂದು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಂಪು ಬೇಳೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಬೇಳೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದರೆ ಮಾತ್ರ ನುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಬೀರಿ ನಾಲ್ಕು-ಒಮ್ಮ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೊದಿದಾಗ ಅನೇರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಪಾಯಿತಿಯಾಗಿ ನಕ ಅವರಾಗು ಬ್ರಾಹ್ಮ ಮಾರ್ಪಾಯಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಮಾರ್ಪಾಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಕೊ ನುಮ್ಮದು ಒಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿತ್ತಾ ಇಡ್ಡಿದೆ. ಅದೇ 52 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಜೋಡಿ ಬರಿದ ಮಾಡಿ 73 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರು

(ಶ. ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್).

ವಂತಹ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರೆ ಕರೆನವೇ? ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಾಂಗ ರಾಜ್ಯದ ನೀತಿ. ಈ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಈ ನರಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬೇಕು?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ನರಸ್ಯರು.—ನಮ್ಮ ಸೋಸೈಟಿಗಳವರು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಹೇಳಿ!

11-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾವುದಾದರೂ ಹಿಂದು, ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮಾರುವಾಗ ಒಂದು-ಒರದು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಾರಿಸು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೋಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಬಾರದು, ಅಂತಹ ವರ್ತನೆಯಾಗಿ, ಮಾರ್ಪಾತ್ರ ಧಾರಣೆಯಿಂತೆ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಪೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಸೆವದಲ್ಲಿ ಪನ್ನಿಂದು ಕೊಡ ಉಳಿತ್ತಾಯಿ ಮಾಡೇ ನರಕಾರದವರು ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದುದು ಬಿಕಳ ವಿವಾದ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಮಗೆ ನಾನು ತೊಂದರೆ ಕೊಮುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಪೀಟ್ ದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಧಾರಣೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ನಲಕೆ ಮಾಡುವೆ. ನನಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಲೇವಿ ಧಾರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಷ್ಟುರೆನ್ನು ಕೆಂಪಿದ್ದರು ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ರೈತರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ವಿಕ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿರ್ಲಿ? ಅಧಿಕಾರಣೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಲಭಿತ ಮೂಲಕ ವರದ ಬುರುವವರಗೂ ನಾನು ನಿನಾ ಲೇವಿ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವೆಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ತೊಂದಿ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂತೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲಭಿತ ಹೇಳಿಕೆ ಕಳ್ಳಾಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಜೆಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ದಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಪಾಣದಲ್ಲಿ (ಕಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ) ಮಗರ್ ಕಾರ್ಯಾದಿ ತಯಾರಾಗುವ ದೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಗಿದೆರೆ ಪ್ರಿಗರ್ ಕಾರ್ಯಾದಿ ತಿನು ವದರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಧಿವಾ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಕ್ಕರೆ ಕಳ್ಳಿಸಿಗೆ ಹೇಳಿಗೆಯಾಗಿಯೇ? ನಮ್ಮ ದೀರ್ಘದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈಪ್ರೆಕ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಹಾರವೇಲ್ಲಾ ಲೇವಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸೋಸೈಟಿಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಯಸ್ರಂಧ್ರ ಅಥ ಸೋಸೈಟಿ ಹೇಗೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಲಿ ಮಂತ್ರಿವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಹೀಚ್ಚೆಯಿಂಬತ್ತ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಅಗದಂತೆ ಖಲ್ಲಿರನ್ನು ಸಮಾನ ದ್ವಿಪ್ರಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕನ್ನಸೂಮಾರ್ನು ಸೋಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲಕ ಎರಾ ಯೈವಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಅದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಂಭಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಮವಾದ ತಾಂಡವಾದಾಗಿತ್ತದೆ. ನಿಮಾಗೆ ಕಣ್ಣಿದ್ದೂ ಕಾಣುವಿಲ್ಲ, ಈ ಇಂದೂ ಕಷ್ಟದು ಅಗಿದ್ದೀರಿ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇ ಗೈಗೈನ್ನು ಇದೆ ಎಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವು ಎಲ್ಲಿ ದೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಲ್ಲಿ ವಿದೆ ಎಂದು ಬಿಕಳ ವಿವಾದಿದಿಂದ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಬೈಂಸಾರು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅಕ್ಕ ಸಿಕುಪುದಿಲ್ಲ, ಅಕ್ಕ ಸಿಕುದೇ ಇರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ದರ ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾರ್ಪಾಟೆನಲ್ಲಿ ತಂದು ತಿನು ಪುದು ಅನಿವಾಯ. ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕುಪುದಿಲ್ಲ, ತರಹವಾಗಿಳಿಗೆ 250 ಗಾರ್ಜು ಕೊಟ್ಟೆ, ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ 25 ಗಾರ್ಜು ನಾಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯೇ? ನಿಮಿಷೀಲಿ ಇಂದ್ರಾಂತ ಹಂತಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಂತಿಪುದು ಸೀಯಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಗಡಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬುಂತೂ ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಗದೆ ಇನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ପାଞ୍ଚ ମୁଖ୍ୟ ମୁଣ୍ଡିଗଳୁ ଏହାରୁ କଦିମୁକୁ ମାତ୍ର ଆଗେ ଦେଇଲୁ, କେବେଳ ଦେଇ ଆଗିଲୁ, କେବେଳ କଣ୍ଠେ ଆଗିଦେ ପରିଣ୍ଟି ତ ନମାଧାରାନମାଗିଦେ ଏମମୁ ହେଉଥିରୁ. ହେଉଥିଲୁଗରକ୍ତି ବିଦ ଜନନୀ କାଳ ଗାରମୁ ତୁମାରେ ପଦୁପମୁ ଜୀବରିଗେ କଂଦିରିଲୁକୁଳୁହେ ? ଅନ୍ୟେକ କଣେ ମେହିମାଗିଲୁ, ହୀଦେ ଏଠିମା ଭାବରେ ତତ୍କାଳିରୁଥିଲୁହେ ? ଅନ୍ୟେକ କଣେ ମେହିମାଗିଲୁ, ବୁଦ୍ଧିପାଦାଗିଥି. ବୁଦ୍ଧିଭାବୀମାଯାପୁରୁଷୁ ନୁହିମାଯି ଜୀବନମେହୁ. ଅନ୍ୟେକ ନୁହିମାଯି ନାହିଁଏଗରି ବିଦଦର କଷ୍ଟ କାପାଳ୍ୟ ଗାତ୍ର ଅନୁଭବ ହେବେ ତୁମରେ ? ଜୀକାଦରେ ଏହିହେ ହୋଇଗି କଣ୍ଠେ ବିଚାର ନେଇରି, ଆଗ ନିମ୍ନଗେଇ ଗୋତ୍ରା ଗୁରୁତ୍ବରେ. ନିଜବାଗିଯାର ଏହିପରିକାଳ କଂଚେଲ୍ୟରେନ୍ଦ୍ରିୟ ତର୍ଗଦୀ ହାତକିଲେଇରି. ଅପରି ଅଟ୍ଟ ଯାରିଗଲେ କଣାଦ ତାଗଦୁ ନିକୁଳପରିଲି. କର୍ତ୍ତାନନ୍ଦିନିଦ ମାରାଇପରିବର୍ତ୍ତନ ପଦାଧିକାରୀ ଜୀକାଦମ୍ଭୁତ ନିକୁଳପରିବର୍ତ୍ତନ. ଅଦରେ ଅପରି ଅପରି ହେବେ କୋଟିମୁଦ୍ରା ତର୍ଗଦୀକେବେଳୁଲିକୁ ବିଦ ଜନନିମିଦ୍ବିତୀ ନାହିଁଏଲିଲି. ତାଗମୁ ଯାରିଗୁ କାହାଦି ନିକୁଳପରିବର୍ତ୍ତନ ଲୁଣପାରିଦେ ଅଚ୍ଛି କୋଟିମୁଦ୍ରା କଂଚେଲ୍ୟରିଲିର ଅଭିଭୂତି ଅଲ୍ଲଦା ଜନ୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟ ନିକୁଳପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନ୍ତରେ ନିର୍ମିତ ମାଦୁତା ଜନ୍ମିଲୁ ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ କଂଚେଲ୍ୟରେ ତର୍ଗଦୀକାତକିଲେଇବେ ଏମଦୁ ହେଉଥିବାଦୁ ନରିଯାଗଲିକୁଳି. ଅଦ୍ଵୀତିନା ଅତି ଅତ୍ୟକ୍ରମିକାଦ ପଦାଧିକାରୀ ନିର୍ମିତ ପଦାଧିକାରୀ ଜାବାବୁରୀରୁମ୍ଭେନ୍ଦ୍ରିୟ ନିର୍ମିତ ପଦାଧିକାରୀରେ ପାରାଧିକାରୀରେ ମାଦୁତାରେ ଅକ୍ଷ୍ୟଲିଗିରି ହିତମାଦୁପରେବେମଦୁ ହେଉଥିବା ନିମ୍ନ ମାଦୁତା ପ୍ରେରଣା ଅଶ୍ଵାନନ୍ଦମାଦେଇତୁ.

ಕೊನೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಕನ್ನಾಪ್ರಯ ಮರ್ಪು ಸೊಪ್ಪೆಟ ಮಾಡಲುಕ್ಕಿಂತ ಜನ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸರಕಾರ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಬಿನ್ಹಿತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನಿಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಂತಹ ಕನ್ನಾಪ್ರಯರ್ಪು ಸೊಪ್ಪೆಟಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಹೇಳಿಸುಲ್ಲದೀ ವಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿಯವರ ಕ್ರಿಂಕಾರ್ಗೆ ಹೊದರೆ ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಾಡಬಾರದಾತಹ ಏಸಿತ್ತವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರೆಚ್ಚಿತಪೂರ್ವದರಿಂದ ತಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿದೊಂದೊಂದು ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಬದ್ಲಿತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಅಹಿತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಆಗಿ ಈ ಅಹಾರದ ಧೋರಣೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾದಾರು ಬೋಗೆರೆ (ಕಾಗೆದಾಡ).— ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಅಹಾರಧಾರ್ಯದ ಬಹುಪ್ರಾಯ ಅನುಮಾದಿತತ್ವತ್ವ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಕೆರೆನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಮ್ಮೆ ಬಾಡರ್ ಏ ವಿರಿಯಾ. ಅನ್ನ ನಾಕಷ್ಟ್ ಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲ. ಏಕೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಲ್ಯಾನ್ನ್ ಪರಿತ್ಯಾಗಿ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಹಾರಧಾರ್ಯ ನಿಕ್ಕಿಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಕಳದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಂಗೆ ಅದರ ಜನರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲ. ನಾಮ್ಮೆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬೆಂಧುತ್ವಾರ್ಥಿ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲ, ಭತ್ತ, ಪೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಅನುಕೂಲವೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಅದು ದಾರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಬುದು ಪನೆಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಹಿಂಡಿ ಲ್ಯಾನ್ನ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೊಸೆತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹಂಡುವ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ದುಡ್ಡ ಇಲ್ಲದೇ ಇಬ್ಬೆ ಚರು ಕ್ಕು, ಬಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತೆಗೆಮಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಅದು ದಾರಿಂದ ಇದನ್ನು ಶಂಕಾಯಿತಿಯಾವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಂಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಕ್ಕಿಯಿದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ ಏಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಕ್ಕರೆ, ಜೋಳ ನರಿಯಾಗಿ ಹಂಡುವುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ್ನಿಂದು ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿನ್ನಿಂದು ಹೇಳಿ ಲೆಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟು ಅಂತಿಂಬ್ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಹಾರಧಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲ. ನಾಮ್ಮೆ ಹೀಲ್ ಯಲ್ಲ ಸರ್ಕರೆ ಕೋಣ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಏರಡನ ಕಡೆಗೆ ಸೂಗಿಸುತ್ತಿರಿ. ಅದರೆ ನಾಮ್ಮೆ ಹೀಲ್ ಯಲ್ಲ ಸರ್ಕರೆ ರೆಯನ್ನು ನವಂಗೆ ಕೂಡಿ. ಇನ್ನು ಲೇವಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ್ನಿಂತ್ತೀರು ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ್ನಿಂತ್ತೀರು ಆಹಾರಧಾರ್ಯ ನಾನು ಬಹುದರಿ ಏಪ್ಪು ಬಿಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನ್ನಿಂತ್ತೀರು ವಸ್ತೂ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಹಾರಧಾರ್ಯ ಹಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹಂಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೋಣಿಂತಾ ಕಡಿಮೆ ಬದ್ದರ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ನಹ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಲೇವಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕ್ಕೆ, ಬಿಜಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಣಿಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹೀಲ್ ದೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕ, ಒಂದು ಸೇರು ಜೋಳ

(ಕ್ರಿಷ್ವಾತಿ ಜಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗೆರಿ)

ಕರಿಮೆ ಬಿಧ್ಯಾರೆ ಆಗ ಬೇರೆ ದಿಸ್ತಿಕ್ತುನಿಂದ ಆಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರು. ನನ್ನ ಏರಿಯಾದ ಇನ್ನು ಮಹಾಬಾಹುತ್ವ ಬಾದಾರ್ ಮೂಲಕ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟ ಯಾವ ಅಕ್ಕಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರಸಿರ್ಕೆರ್ಯಾಂದ ಭತ್ತವನ್ನು ಬಿಧಿಗೊತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಿಬ್ರಹಿ ಹೆಚ್ಚಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಕಳ್ಳಿ ಬಿಬ್ರಹಾರ್ಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇರ್ಲಾ ಸರಿಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೇ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಕಾರಾವಕಾತ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಾದನಿ ನನ್ನ ಭಾವಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬ. ಭಾನುರೆಟ್ಟಿ (ಕಾರ್ಬೋ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗೋಪ್ಯ, ನಾನು ಈ ದಿನ ಅಹಾರದ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇದಿಕೆಯನ್ನು ಏರೋಡಿನುತ್ತು ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಹಾರದ ಇಲಾಖೆ ಇಂದು ಹಾಕಾರಕಾರ ಎಷ್ಟಿನುವ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಕೆಲ್ಲಾಗೆ ಯಾಗಿರಾರದು. 5 ನೇ ಜೂಲೈ 1967 ರಿಂದ ಲಂಡನ್ ಡ್ರೆಲ್ ನ್ಯೂಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮೆ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರೋಡಕಿ ಬಿಂದು ಅರ್ಪಿತು ಬರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಪನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಅವೇಕತನದ ಅಡಳಿತ ಅನುಮತ್ತ ಏರಣಣೆಯಿಂದ ಕಡ್ಡಿತದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಕರ್ಯಾಕ್ರಾಂತಿ ಅಭಾವವನ್ನು ತಂದು ಬಿಡ್ಡಿದೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಕೆರ್ಕಿತುತ್ತಾರೆ ನಾನಾವರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಿಫೀಇಎಫ್ ಪ್ರಕಾರ 66-67 ನೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೈನ್ಯಸಾರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 47 ಲಕ್ಷ ಇನ್ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೇಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರಾಗಿದೆ. 2½ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ 47 ಲಕ್ಷ ಇನ್ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ನಮ್ಮೆ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದು ತರಿಪೂರ್ವಕ ಹೊಂದಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂದು ಜನತೆಯು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಕುಟುಂಬವೇ ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಮ್ಯವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒದಗಿ ಬಿಡಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆನರಸಿಪ್ಪಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 7-8 ಜನ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆ ಮಂದು ತುಂಬಾ ತೋರ್ಜಸಿಯೊಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿತರಣೆಗೊಂಡು ಅಹಾರದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಕ್ಕೆನ್ ತೆದಿದಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿನಾಡು ಮಾಲೀಕರ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಡಿಗೇ ತೆಗೆದುಹಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿನಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಹಾರದವನ್ನು ವೇ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇ ಬಿಧ್ಯಾರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಇಟ್ಟುರವರಿಗೆ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೈನ್ಯಸಾರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 27 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಬ್ರಹಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಒಂದು ವೇ ಬಿಧ್ಯಾರೆ ವಿಂದಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಗುತ್ತತ್ತು. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಹಾರದ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಾವಳಿಸಿಕೊಂಡಿದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅ ಮೇಲೆ ಗೊಡ್ಡಾನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಗೊಡ್ಡಾನ್ಗಳು ಬರೀ ತಗಡು ಹೊಕೆ ದಂಥಾಡ್ಡಿನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಕೆ. ಆರ್. ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಗೊಡ್ಡಾನ್ ಇದೆ. ಅದು ಬಹುದೂರ ಇದೆ. ಅವೇರೆ ಯಿತವಂತಪ್ಪರದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಗೊಡ್ಡಾನ್ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿದುರುಖಿಯಾದ ಫುಟನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಹೊಳೆದ ಕುನಾವಜೆಯಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದೆರು. ಅಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೊರಗ ಹೊಗೆ ದಂತೆ ತಡೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾತ್ಮಕ ನಡೆಸಿರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ತಡೆಯುಲು ಚೆಕ್ಕಿ ಪ್ರೀನ್ಸ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗನ್‌ಜೂನಾವಣಿಯಾ ನಿಡಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಚೆಕ್ಕಿ ಪ್ರೀನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಬಿಡಾರದ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಿ ಸಂಗಾಣಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಇನಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರ ಪೂರ್ಣಾಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಯಾರೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿರಲ್ಲ. ಜಂಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದ್ವಿತೀಯಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರಿಪಾರ್ಯಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಕಿದರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತ್ರ ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಈ ರೀತಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ತರಾದರು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೂ ಅದು ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ವಿಷಾದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು).—ನಾನು ಒಂದು ಶ್ರಯಾರೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಸುಳ್ಳಿ ಎಂಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನ್ವಯಾಳಿಕೆಯಿಂಬಿರಿ ಎಂದು ಹೊನ್ನೆ ರೂಲಾಗ್ ಕೋಟಿ ದೀರ್ಘಿ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನುಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ರೂಲಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಸುಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದು ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನು ರ ಶಿಕ್ಷಣ.—ನಾನು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆಕ್ಕೆಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರ್ಲು ರಾಜಕೀಯ ಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ಜನರು ಅರ್ಥತ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರೇರಿತವಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯುದು ಅಗ್ನಿತದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಅಗ್ನಿತದೆ, ಈ ನಂದಭರದ್ವಾಜ್ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯುದಾಗಿವೆಂತೆ ಈ ಚೆಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಲರವಾಸ್ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂತಹವರು 2-3 ನಾವಿರ ಜನರು ಹೇಳಿರಬಹುದು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಡಿಸೇಳಾವರೆ ಸಾಂಪರಿಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾವಾಸ ಸಾವಿರಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚೋಪೀ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವರು ಇರಬಹುದು. ಇದು ಹಿಡಿಸೇಳಾವರೆ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಸಂಬಿಧಾಪತ್ರ ಹೇಬು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತಿ ಸಾಹಕಿರು ಹೇಳಬೇಕು, ಈ ಚೆಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾದವೇಲೆ ಹುಡ್ಡಿ ಸೆಲ್ರೆನವರು ಹೋಗಿ ಯಾವಾಗಿರಾದರೂ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ರಾಂಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತಿರುವೇ? ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳ್ಳುನಾಗಣಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ್ವಿನ್ನು ಹಿಡಿತಿರುವೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯು ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದ ಕೆಲವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಖಾಡಿತವಾಗಿಯೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಂನಾವಣೆಯು ಜಣಕ್ಕೆ ಈ ಚೆಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣನ್ನು ಬಿದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ವಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 5 ಸಾರಿರ ಜನ್ ಅಂತೆ ಇವು ರೊಳಗೆ ಕೇರಳವನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಜ್ಞಾನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಹಾರದ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮುಂದಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬಾರದು, ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಹೊಚ್ಚೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಹೊಚ್ಚೆ ಹಿಟ್‌ಗಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬಾರದು, ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ದೇವರು ಒಳ್ಳೆಯುದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂಧಿರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಚೇನರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಜತಿ ಸಾಹಕಿರು ಹೇಳಿದರು, ಮೈತ್ರಿಸುಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಲೀವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು, ಇದು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈತ್ರಿಸುಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಿಧಾಪತ್ರದ್ದು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವರ್ಷಾವಾ ಅಷ್ಟೇ ಈ ವರ್ಷಾವಾ ಅಷ್ಟೇ. ಹತ್ತೆ ದೇವ ಸಾವಿರ ಜನ್ ಅಂತ್ಯಾಗಳನ್ನು ಲೀವಿ ಮೂಲಕ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಕೋರಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಲ್ಲಿ 6 ನಾವಿರ ಜನ್ ಅಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿತರಣೆ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಸುವದವನ್ನು ತಾನೇ ಉಳಿಸಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಹೊಚ್ಚೆಗೆ ಹಿಟ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ನರಾಜುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಇದ್ದಾನೆ. ಆಗಲೂ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನತಯು ಪುಲ್ಲೆ ಕರುಣೆ ಬಿಡಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈತ್ರಿಸುಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದರ್ಶಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನನಗೆ ತೆಲುವಾಟ್ಟಿಗೆ 45 ನಾವಿರ ಕ್ಷೀಂಪಾರ್ ಬಿತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿಗಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 2/3 ನಾವಿರ ಜನ್ ಅಂತ್ಯಾಗಳನ್ನು ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ್ ಅನ್ನ ಅನ್ನ ಎಂದು ನರಾಜುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಂತ್ಯಾಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುವ ದರೀಯನ್ನು ತಾವು ಇವು ರವರ್ಗೂ ಕೇರಳಿನಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಕುವಾ ಮು ಬಂದಿದೆ. ದಾವುರ ಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಟ್ಟುಹೊಗಿದೆ. ಪುರಾಳಿದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ವಿನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಷ್ಟುರು ಎಂದರೆ ಬಟ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ತೀಕ್ಷ್ಣ)

ಅರನು ಕೆಟ್ಟುದ್ದಿನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ದೇಶವಲ್ಲಿ ರೋಗ ಬಿರುತ್ತದೆ; ರುಟಿನ ಬಿರುತ್ತದೆ, ಕ್ಕಾಮು ಬಿರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು 20 ವರ್ಷ ಅಯಿತು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಕಾಮುದಾಮರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮುರಾಡಳಿತವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಾಣದ ಅಧಿರವಣಿ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂಭಾಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಈವಿ ವನ್ನೊಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕರ್ತರಮಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ, ಕೂಲಿಗಾರಿನ ಇದರ್ವಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ದವಸಗಳನ್ನು ಒಬಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ನಮಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೂಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

తీర్చి ఉర్చి. మునస్తావుచుస్తు (అనేకర్త).—స్తావుచు, నాను అకార మంత్రిగాళు మండిసిరువి 15నే చేర్డికి మంత్ర తీసే చేర్డికిమన్ను సంపూజ్ణవాగి సముధ్రసుత్తారు కేలపు విషయగాను హేళ్లుత్తేనే. అకారద కోరక బంధు నమగే సుమారు హత్తారు వచ్చేవాయితు హత్తారువు వచ్చేగాళిందిలు వ్యక్తివచ్చే హిష్టు హేడ్సు కేలరక బురప పరి స్థితి కాబిత్తార్లిచే. కేంద్రధవరు గోది మంత్ర ఇతర అకార ధాన్యగాళను ఒదగి నుత్తార్లి ఇద్దరూ నసవ ప్రతివచ్చే నానా కారణగాలింద కేంద్ర సకారదవరి: కోడుత్తార్లిద్ద ధాన్యవెన్ను స్వల్పమాణిగు కదిమె మాడుత్తార్లి హోగి గ్రావాంతర బ్రదేశిగాలు మంత్ర వ్యష్టివాసిగాలుగి ఒదగినతక్క గోది అకార దివిసిగాళు మంత్ర బీలే వ్యధిద ధాన్యగాళు కచ్చిపేయాగుత్తార్లిచే. ఇదరింద జినరల్ ఒందు విఫదల్లి కచ్చివచ్చే పరిస్థితి కూచుబుత్తార్లిచే. ఆదరే అకార మంత్రిగాళు కోరక ఇద్దరూ సక భయపడబేకాగిల్లి ఎందు హేళిదరు. ధైయుఫ పినోలే బేకొవమ్మి ఇదే, ధైయుఫ ఇద్దరే సాలుతు దయేయి ఎందు నావు విషయచే మాడబేకు. బిరీ మాతినట్లి అకారవెన్ను ఒదగి సువుదక్కే ఆగాపుచ్చిల్ల, జనరన్ను తుప్పి పడినుచుదక్కాగుపుదిల్ల. అదన్ను ఇతర కెలన కాయిగాళ్లు మాతాగాళన్ను కేళి నంతోఎంప పడినపడుచు, అకారద విషయదల్లి మాత్ర కాగే మానుపడక్కాగుపుదిల్ల. ఆచ్చరింద జనగాలిగే ఏనాదరూ మాడి అకారవెన్ను ఒదగినతక్క జచాబుర్రి నమ్మదాగిదే. నావు అకారవెన్ను పడేయులు కేంద్రదాపర మేలీ పరదీతదాపర వేలీ అపలంబనుపుదన్ను తప్పిసి నమ్మ దేశదేర్చే నమ్మ ర్పేతరు కంచ్చు కెంచ్చాగు బేళీయుపుదక్కే పూర్తిత్తాప కొదబేకు. ర్పేతను అనేక కారణగాలింద కష్టపడబేకాద పరిస్థితి ఇదే. అవను క్షూమిక్కే నీక్కుత్తానే, సాలగాలిగే సిక్కు కంగెచ్చు హోగి బిష్టుదాట్ని. ఆచ్చరింద అతనిగే బ్యాంకుగాళ మూలక చాగలి, కోల్అకర్మికాలు నంభగాళ ములకచాగలి, సకారద అధికారిగాళ మూలకచాగలి, హేగాదరూ మాడి హేచ్చు హేచ్చు జణపన్ను ఒదగినుపుదక్కే దారి మాడికొడబేకు. ఈ సారి మాలే బారదె, క్రూవాగాళు ఒందు అవను అకారవెన్ను లుతా దనే మాడదవనాగి దాట్ని. కోనేగే అవను దనకరుగాళన్ను కేళీదుకోళ్లుపంటాగిదే. ఇదరింద అవనిగే గుళలు కుడ ఎప్పుగాళు ఇల్లడంతాగిదే. ఇదన్ను నావు ఇచ్చిత్తన దివస ఏలాల్లి నోలైదుత్తి ద్వేవే. అవనిగే తాసా సక భేళీయున్ను బేళీయబేకు, తానాలి త్నిను బేకు మంత్ర ఇతరరిగొ సిగువంతాగబేకించి మనుస్సేభావన్నే ఇదే. ఆదరే ఆ కెలపగాళన్ను పాడతక్క బేతన్నెవ నేల్లా అవను కేళీదుకేసిదాట్ని. ఆచ్చరింద సాధ్యవాధమ్మ మంచ్చగే ర్సైతనిగే హేచ్చు హేచ్చిన హణ సకాయివన్ను మాడబేకిందు సలకే మాడతే ఈనే. అదే రిఠి గోబ్బర. ఎప్పుల్లి వచ్చేదింద భూమియు నిస్తారవాగుత్తార్లి బిందిదే. అడక్కే అనేక కారణగాళు ఇరుబిపుచు. ఉగ కృతక గోబ్బరమ్మ హేచ్చు హేచ్చుగి ఒదగినువ కాయుఫ క్రచావన్ను కాకిశోందు, ఇన్నో హేచ్చు గోబ్బిరమ్మ తయారు వాడబేకిందు కాబాఫనేయినూ మాడువుదరల్లిద్వే అదరింద ఇన్నో అనుకులవాగిబుదుందు నాను తలుఁ కేంద్రింద్దేనే. ఇప్పిన దివస పట్టణిలదల్లి జనర హత్తీర కణవిదె. కెలపు గ్రావాంతర జనరల్లూ హణవిదె. ఈ హణపన్ను సాలగా మూలకచాగలి, పనూల మాడి అదర ప్రయోజనపన్ను ర్సైతనిగే ఒదగిసి కోడువుదు సకారద ముఖు కటఫ్పేవెందు హేళుతేనే.

ಇನ್ನು ನಾನು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಅನೇಕಲ್ಲಿ ತಾರ್ಕಾರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ತೋರುಹೊಡಿಸಿಕಾರೆ, 120-130 ಅಡಿ ಅಗ್ರಹಿಯನ್ನು ತಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೀರ್ಯು ಸಿಗ್ನಿ

ಬಹಳ ಸಮ್ಮತ. ಅದರೆ, ಈಗ ಬದಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಾಹಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲದು, 227 ಹೆಚ್.ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾರು 120 ಹೆಚ್.ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾಹಿಗಳಿವೆ. ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಹಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಚ್.ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾಹಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಯಿ ಸರ್ಕಾರು ನೀರಿನ ವರ್ತುಲವಾದಕ್ಕೆ ಬಾಹಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಹೆಚ್.ಎಫ್ ಪಕ್ಕದ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉಪಾಂಶೋಹಗಳು ಅಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧೆ ವಿರೋಪಿ ನವದಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗು ಬಿಹಳ ದ್ವಾರಕೆಯಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಜನರು ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾತಿಯವರು ಆಹಾರ ನಂಗೆ ಹಣೀಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಷಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಒಷಿತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಜೆಲಾಲ್ ಮಾಡಿದರೂ, ಈಗ ಬದಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್.ಎಫ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾಯುರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೂ ದರೆ, ಹಣವಲ್ಲಿದ್ದಿರೆ ಹೇಗೆ? ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧೆ ವಿರೋಪಿ ನವದಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧೆ ವಿರೋಪಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಮೃತ ಹಣ ಬೇಕೆಳ್ಳಿ. 7 ಕೋಟಿ 8 ಕೋಟಿ ಅದು ಯಾವುದೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ನಾನ್ಯಗಾರಿಕೆ ವಾದ ಅಂಶವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅರ್. ಮುನಿನಾಥಪ್ಪಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳು ನಿಷಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಲಬೆರಕೆಯ ಆಹಾರ ಮಾರಾಟ ಬಹಳವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕೆ. ಬಿ. ಗೋಡಿ ಜೀಲೆಯಲ್ಲಿ 10 ಕೆ. ಬಿ. ಭೂಸಾ ತೇರಿನಿ ವಿಲುನಲ್ಲಿ ಹುಡಿ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕೆಲವರಿಗೆ ತಿಕ್ಕೆ ವಿದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬದಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕಾಲಗಳನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಬದುಕಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON.

ಇನ್ನು ಅನೇಕಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಕತ್ತಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚಿದ್ದಿನ್ನೇ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬದಿಸಿಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಾನಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ನುಪುರ್ ರೆ (ಇಂದಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತುನು ದಿವಸ ಆಹಾರ ಬೀರುದಿ ಮಾತ್ರ ವಿಲಾಂಶಿಸುವ ಮಾದುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಸುವುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಹಾರ ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈನುನಾರು ಸ್ನೇಹಿತ ದಿಷಿಷಿಟ್ ಎಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲ್ಲೇ ಬೇಕು. ಇದರೊಳಗೆ ನಾನು ಹಾಗೆಮಾಡಿದೆ, ನಿಷ್ವ ಹೀಗೆ ವಾದಿದಿರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿರುವದಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ದಿಸ್ತ್ರಿ ಮಿನೆಶನ್ ಸೆಂಟರ್ ನಾವರು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಂಡಗಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೀದಿ ಮಾಡುವದು ಮಿನಿಮು ನಾಲ್ಕಾಣಿ, ಮೇಕ್ಸಿಮು 1 ರೂ ಹಾಯಿ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಜಮಾಖಾಸುಲ್ಲಿ ಮಿನಿಮು ಒಂದಿನಿಂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮೇಕ್ಸಿಮು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಹಿಂನೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಇದು ಬೇಡ ಎಂದು ತಡೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಹೊಗಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದೆ. ಹೇಗೆ ನಡೆದರೆ ಒಕ್ಕೊಯಿದಲ್ಲಿ ಎಂದು 2—3 ನಾರಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಂಜೆ ಹೇಳುವದು, ಈ ರೀತಿಯ ದಿಸ್ತ್ರಿ ಮಿನೆಶನ್ ಮಾಡುವದು ಒಕ್ಕೊಯಿದಲ್ಲಿ. ಈಗ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರೀಯಾ ಕ್ರೊಬಿಟ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬರದರೆ “ನೋಚೆಡ್” ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಈ ತನಕ ಕನೆಫೆಲೆನ್ ರೆಷರ್ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಡಿಟ್ರಿಮ್ಯೂಶನ್ ವಿಚಾರ. ಬಿಬಾಪುರ ತಾಲುಕಿಗೆ 150 ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೆ ಜಮಾಖಾಸು ರೀತಿಯಿಂದಿಗೆ 500 ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಎರಡು ತಾಲ್ನ್ ಎರಡು ಅಂದರೆ ಮೂರು ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಾದಿ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ತರಹ ಅಗಿಬಾರದು, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ನೇರೆಂಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ವಯ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ನುಪುರೋ)

ವನ್ನು ಜನರು ಸಹಿಸುವರಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವರು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಹ್ತೊಡ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರೆ ಒಳ್ಳೆಯದ್ದು. ಜೆನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುನ್ಯು ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರೆ, ಅವರು ಗಮನಿಸಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಂದಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ನಾಣೀಕೋಪ್ತೆ (ಕತ್ತಲ್ಲಿರು).—ಮಾನ್ಯ ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಅಹಾರದ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯಾವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಕಡುಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಿದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮರೀನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ದುರದ್ವಪ್ಪೆ ವಶಾತ್ ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಮಳೆ ತಡವಾಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಹಿಗಳು ಬೇಕೆಂದಿವೆ. ಅವು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಸಕಾರದವರು ಮಳೆ ಬಂದಿರುವ ಕಡೆ ಬೇಕೆಂದು ವಾಗಿ ವನ್ನು ಕಂಡುಹಡಿಯಬೇಕು. ಸದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಿಪಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಿಪಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಿಪಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮುನ್ಯುವಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಸಲುವಾಗಿ, ಹರಿಯುವ ನಿರ್ಲಿಪಿ ಹಾಳಾಗಿದಂತೆ, ಸದಿಗಳಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ್ನು, ಬಂಡಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಶುಷ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಶ್ವರಯೋಗೀ ಶಾಖೆಯಾವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ವಾದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಮ್ಮೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗುತ್ತವೇ, ಅಪ್ಪೇ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಂಗನ್ನು ಸೂತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸಕಾರದವರು ಲೇವಿ ವಸೂಲು ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಬೇಕೆಂದು ಬೇಕಿರುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲೇವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೈತರು ತಾವು ಬೇಕೆಂದು ವಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಜ್ಞಾಪಿಸೂ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೇವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದಿನ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮ್ಯಾಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮ್ಯಾಂಟ್ ಉಳಿಯಾದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೃಟಿಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಡ್ಡಾಯಿವಾಗಿ ಲೇವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ. ಅ ತರಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಲೇವಿಯನ್ನು ಆಗಲೂ ಪ್ರಸಾಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಕಡ್ಡಾಯಿವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಂದಿಗೆ ದೆಹ್ಕರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಯಾರಿಗೂ ಅನಾಯಾಸಾಗಿದಂತೆ ಲೇವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಬಿರಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವ ಲೇವಿ ವಸೂಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೂ ತೀವ್ರವಾದ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೇರೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಚಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕ್ಷಿಂಡಾಲಿ ಭತ್ತಕ್ಕೆ 60—70 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 70—80 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇರುತ್ತದೆ ಅದರೆ ಸಕಾರದವರು ರೈತರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ಷಿಂಡಾಲಿಗೆ 35—40 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—35—40 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಿಂಡಾಲಿಗೆ 46, 48, 49, 52 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಕೇಂದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಪ್ಪ ಹೇಳಬೇದಿ. ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳೇ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ನಾಣೀಕೋಪ್ತೆ.—ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನುಫೀರಿಯರು ಭತ್ತ ಅಂದರೆ ಬಂಗಾರಕಡಿ ಅಥವಾ ಬಂಗಾರನಣಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇ, ಆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೇರೆ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಪ್ರೇಚಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೇರೆ ಇರುವಾಗ, ಸಕಾರದವರಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ತೀಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಲ್ಕೆ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ನನುತ್ತದೆ. ಈ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರೇಚಿಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೇವಿಯನ್ನು ಸಕಾರಕ್ಕೆ

ಇನ್ನು ಸಕ್ಕುರೆ ಪ್ರೇರಿತವ ಕಂಡೆಲ್ಲೋ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ವಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬದಿಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎನ್. ತಿಳ್ಳರ್. — ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಅರೇನ್ ಮಾಡುವಾಯಿತು, ಈಗ ಅವರು ಬಂಡಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರು ಬಂಡಿನರಾಯಿತು. ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಹೊರಗೆ ವೊಚ್ಚುವೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಶಾಂತ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಕೆಂಪ್ರೋ)

ರೀತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯಗ್ರಹ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಬಂದಿಸರಾಯಿತು. ಇದರ ಯೋಗ್ಯತಾಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಕಾರದ ನಿತ್ಯಿಂದರೀ ಅರ್ಥಿ ಧಾರಣೆಗಳು ಏರುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಆಕಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆಗಳು ಏರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಇದೆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊರತೆ ಇದೆಯಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಧೂರಣೆ ಅನವಂಜನವಾಗಿದೆಯಂದು ತೆಳುಕೊಂಡು ಆಹಾರ ವಿತರಣೆಯೋಳಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊರತೆ ಇದೆಯಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈಗ ಏನು ಪಡೆತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ್ಯಾರೆ ಗೋತ್ತಿಲ್ಲ. ತೀರಿಗೆ ಇದ್ದು ಯಾವ ಕಾಲದ ಕೊರತೆ, ಏನ್ನು ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಜನರು ಎಂದ್ದು ಯಾರ ಕೊನೆನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊರತೆ ಇರುವಾಗ ಯಾರಾರೂ ಎಷ್ಟೇ ಮ್ಹಾ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಷ್ಟೇ ಮ್ಹಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದರಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹುಣಿ ಶ್ರೀಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೂ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ವಿತರಣೆಯೂ ಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೊರತೆ ಇದರೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿರಿಗೂ ಎಷ್ಟೇ ಮ್ಹಾ ಹಂಚಿತ್ತಾರೆ ಅದು ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಗೆನಿಸಬೇಕೆಂಬಿದು ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಬೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜೀಲ್ ಗೂ ಲೆಪಿ ಗೋತ್ತು ಮಾಡುವಾಗ ಧಾರವಾದ ಜೀಲ್ ಯೋಳಣೆ ಧಾರಣೆ ಏರಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ನಕಾರದವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀಲ್ ಗೂ ಅನ್ಯಾಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀಲ್ ಬಂದಿ ನಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಆಗದಿರುವದರಿಂದ ನಾನು ಒಪ್ಪುವಿದ್ದು. ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಥಕಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀಲ್ ಬಂದಿ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಡಳಿತದೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಅದಿತವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ, ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕರ್ತಾಣವಾಗಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಪುನಿವಿಮೂರ್ತಿಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅವನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿವಾಡಿ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಅವನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅರ್ಥಾಂಬಿಕ್ರಿಯಾ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಕ್ಕರೆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ನಿರ್ಬಂಧ ಇದೆಯಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜೀಲ್ ಯೀಂದ ಇನ್ನೀಡಿಂದು ಜೀಲ್ ಗೆ ನಾಗಿಸಲು ಹೇಳೀಲ್ ಸೇಲ್ ಮಾರಾಟ ಗಾರರು ರ್ಯಾನ್ಸನ್ ತಡೆಯಬೇಕು. ಆಗ ಅದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೂ, ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರಣವಾಸಿಗಳೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಗ್ರೇನ್ಸ್ ಅರ್ಥಾಂಬಿಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ತಹಸೀಲ್ ದಾರಾರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರಿಣನ್ ಬಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಪುದ್ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಕಾರ ನಿಷ್ಳಿಂದಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರೇ ಆಗಲ್ ತಹಸೀಲ್ ರಾಂಪಾರಸ್ಥರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಜಿರ್ಲಾದವಸ್ತುಗೆ ಹೇಳಿಪುಸೆಳಗೆ ಇಂಥಿಂದ ಸಿಲ್ಪು ಇವೆಯಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳಿಪುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವರು ಅಂತಹವರನ್ನು ತಡೆಸಿದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ. ನಿಮ್ಮ ದ್ವಾರಾ ಎಲ್ಲಾ ಏನೂ ತ್ವರೀಜಣವಾಗುವಂತಹಲ್ಲಿ. ಜನರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಇವರು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಕಾರದ ನಿತ್ಯ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆಯಂಬುದನ್ನು ಜನರು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದೇನಾದರೂ ಜನ ಕೆಳುವಳಿ ಎಷ್ಟೇ ಸಬ್ಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮನೋವ್ಯತ್ಸಾಹಿತ ಬರಬೇಕಾದರ ನಿಮ್ಮ ಮೋರಣೆ ಅಮ್ಮೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಹೇಳಿಯೋಳಗೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮ್ಹಾ ನಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಜನರು ನಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರೂ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೋಂದಕೂ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆಯಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಿಯೋಳಗೆ ನಕ್ಕರೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಕೆಲವು ಕಾರ್ಡಿನಾವರು ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಡಿನಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆರೀತಿ ಮಾರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಏನ್ನು ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡಾಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಬೋಗ್ನ್ ಕಾರ್ಡಾಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದವರು ಯಾರು ಎಂದು ಪ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಹಸೀಲ್ ರಾಂ

ರಿಗೆ ಇನ್ನಾರ್ತಲ್ ರೇಷನ್‌ಗ್ರಾಮ್ ಬ್ರೇಗ್ರಾಮ್ ಅಡ್‌ಹಾಕ್ ರೇಷನ್‌ಗ್ರಾಮ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರ್ಲ. ಕಾರ್ಪಾಗೆಂಬ ಬ್ರೇಗ್ರಾಮ್ ಒಂದು ಲ್ಯಾಗ್‌ರ್ ನಾಯಂಕ್‌ಟೆ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರೇಗ್ರಾಮ್ ಕಾರ್ಪಾಗ್ರಾಮ್ ಬುಂದರೆ ಮನ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗು ವಿಲ್ಲಿಮ್ ಇಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪಾನ್‌ಗ್ರಾಮ್ ರಾಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾನೂನು ಎನ್ನೆನ್ನಿಯರ್ ಕೆವೊಡಿಟ್‌ನ್ ಅಕ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರ್ಲ. ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದ ಕೊರತೆ ನೋಡಿ ಅ ರೀತ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಳ್ಳು ಮನುಷ್ಯನೂ ಇಷ್ಟೇ ಅಹಾರವನ್ನು ಹಂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವೈಚಿಯೋಗ್ರಾನ್‌ನೇ ಕರ್ದಾರ್ಥಗ್ರಾಮ್ ನಿಗುತ್ತವೆ. ಅದರೆ ಜನರಲ್ ರೊಕ್ಕೆಲ್ಲಿ. ರೊಕ್ಕೆ ಕೆನೆಮ್ಹಿಲ್ಲ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣ ತುಂಬ ನಾಮಾನಾಗಳು ನಿಗುತ್ತವೆ. ಅದರೂ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೆಕ್ಕರೆ ಬ್ರೇಡುವಷ್ಟು ನಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಕಾರ ಮಂತ್ರಗ್ರಾಮ್ ಬಷ್ಟೆಬ್ರೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನು ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಬೆಲೆ ಹೀಚೆಯೊಂದು. ಅದನ್ನು ಅದಮ್ಮ ಮಣ್ಣಗೇ ಬಾಗ್ರತೀಯಾಗಿ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಧಾರವಾದ ದೊಂಬಿಗೆ ಅಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಬಾಸಿ. ಬಿಹಾರಿರಾದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಬಾಸಿ ಬೆಲೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ, ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ನಿಕಾರಿತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಅದಿಂತ ದೊಂಡಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿದೆ. ಅದಿಂತ ಎಡಿತ್ ಬೇಳಗ್ರೆ ನ್ಯಾನೆಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅಂದ್ದೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಕೇನ್ಸಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವುದು ಅಂದ್ದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗಿಲ್ಲ. ಅಕಾರದ ವಿರಾಜಿತ್ಯುಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೆಮ್ಮೆದಿಂಬಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂದ್ದಿಂದ ಇದ್ದೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ ಅಕಾರ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟುದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜನ ಎಷ್ಟು, ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಹಂಡಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವೆಳ್ಳಿ ವೊದಲನ್ನುದಾಗಿ ವಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ವಾರ್ಪಾರಸ್ತರ ಮೇಲೆ, ಜನ ತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದಬೇಕು. ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಪಾರಸ್ತರ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸನ ನಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇರಬಾರದು. ಅಂದ್ದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನುಗ್ರಾಮ್ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ನನ್ನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮುದ್ದಿಂಬಾಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತಿನ ಹರಜು ಹಾಕಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅದಿಂದ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮನೊ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon anybody else, I have to make an appeal to the Hon'ble Minister for Food. I find so many members are desirous of participating further in the debate. May I not have his co-operation? He may kindly accommodate them and have his reply on Monday.

Sri B. D. JATTI.—If Hon'ble members are interested in speaking further, I have no objection. I can reply on Monday.

Mr. SPEAKER.—Then that requires a little adjustment.

Sri B. D. JATTI.—We can meet one hour earlier.

Mr. SPEAKER.—Then I suggest that members can go on speaking for the rest of the day. The reply will be after question hour on Monday. I will advance the meeting time on Monday to 12 O' clock. I hope one hour will be sufficient for the reply.

Sri B. D. JATTI.—One hour will be sufficient.

Mr. SPEAKER.—Only if there is time, clarifications will be allowed. If there is no time, no clarification will be allowed.

ELECTION OF MEMBERS TO THE COMMITTEE ON GOVERNMENT ASSURANCES

Results Announcements.

MR. SPEAKER.—I have one announcement to make. The following members are declared elected to the Committee on Government Assurances of the Assembly :—

1. Sri M. Basavaraju
2. Sri S. H. Puttaranganath
3. Sri B. Parameswarappa
4. Sri Raja Pid Naik
5. Sri B. S. Patil
6. Sri K. N. Veerappa Gowda
7. Sri B. N. Rame Gowda
8. Sri R. Nagan Gouda

BUDGET ESTIMATES FOR 1967-68--DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. 15 and 53

(continued.)

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಶೆಟ್ಟಿ (ಷ್ಟೆಲ್ಲಿರ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಅಕಾರ ಮಂತ್ರಾಲಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮಂದಿಸಿದ ಡಿಪಾರ್ಟ್ಮೆಂಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾನ್ನಾಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಕಾರ ನಮಸ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು, ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಿಂಭವಿಸಬೇಕೆಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಭಾವನೆ ಇರಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ನಕ್ಷತ್ವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಲ್ಲವೇ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕಾರ ಮಂತ್ರಾಲಾದ ಜತ್ತಿ ರಾಜಕೀಯ ನಾಮ ಮಂಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಅವರು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಅವರು ಈ ನಾಮ ಮಂಡಿಸಿ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಠ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ತಡೆಗೆಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಡೆಕ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮಾರ್ಪಿಗೆ ಮಂತ್ರಾಲಾ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾಂತರಿಸಿದ ನಮಸ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರಣಪಾಯಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು ಎಂದು ಹೇಳಿಸುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ದೂರವಾದುದು. ಸ್ವಾಯಂಪಾದಿಸಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕ್ರೀತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಪಡೆದು, ಕಾಡುಗಳ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಸೀಲು ಹಾಕಿ ತಾನು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಚುನಾ ವಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದು ನಮಸ್ಕಾರ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವರು ಹೇಳಿವುದು ನಮಸ್ಕಾರ ದೂರವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಈ ರೀತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸದಸ್ಯರು ವಾದ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ನನ್ನ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಕೇರಳತ್ತೆ ಇದೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾನ ಶಿಟ್ಟ.—ಈ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಚೆಕ್ ಹೊನ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲೇಕ್ಕನ್ನೊಂತ ಎರಡು ಪರಿ ವೇಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗೇ ಸಾರಿರಾರು ಜನರು ಸೇರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ತರ ಶಿಟ್ಟಿಯವರ ಹಿ.ಹಿ. ಜನರೂ ಇದ್ದರು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ತಪ್ಪು, ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು ಶಿಕ್ ಹೊನ್ಸ್ ಹೇರಗೆ ಉಳಿದವೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಂಡೆಲೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಚೆಕ್ ಹೊನ್ಸ್ನು ಈಗಿದೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಭಾಸ್ತರ ಶಿಟ್ಟಿಯವರು ಇವತ್ತು ಹೇಳಲಿದೂರ ಇರುವದರಿಂದ ಈ ಶೈಕ್ಷಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಿಸಾಗಾಳಿಕೆ ನಿಲ್ಲನಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಈ ಚೆಕ್ ಹೊನ್ಸ್ನಿಗಳನ್ನು ಬಿದಾರು ಮುತ್ತಲಿದೂರ ತಂದರು. ಆ ಹೇಳೆ ಇಲ್ಲೇಕ್ಕನ್ ಬಂತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ತರ ಶಿಟ್ಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಎಳಿಂಗನಲ್ಲಿ ವಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರಕಾರ ಬಿಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಸರಕಾರ ಅಕ್ಕ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಒಟ್ಟ ಕೊಡಬೇಕಿ, ಸರಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಅಹಾರ ಕೊಡದೆ ಉಪವಾಸ ನಾಯನುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

[Interruption]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಜಿಕಾರ (ಬಾಗ್ದಿಗಿ).—ಕುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗರು ಸರಕಾರ ಹೇಳು ಬಳಸಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇರೆ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಒಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು.—ಸರಕಾರ ಅದಿಕಾರಿಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಹೇಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲ.

[Interruption]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾನ ಶಿಟ್ಟ.—ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀರ್ಯಾವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನದನ್ಯರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅಹಾರ ನಮನ್ಯ ತರಲಿಲ್ಲ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, I rise to a Point of Order. Now, the debate is going on, on some election strategy and as to how elections were conducted. The business before the House is whether the Demands placed by the Hon'ble Minister for Food can be passed or not. We can concentrate our attention only to constructive criticisms on either side. But, now we are deviating from the path. I request you to call upon the hon'ble member to concentrate himself only on the subject that is before the House and not to refer to facts that are unnecessary.

Sri B. VITTAL DAS SHETTY.—Sir, the hon'ble member is directing me!

12-30 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no Point of Order.

Sri B. P. GANGADHAR.—I have been requesting the Hon'ble Speaker to direct you to do it.

Sri B. VITTAL DAS SHETTY.—I know what to speak and what not to speak.—ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಅಪಾದನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡದ್ದೇ ಇದ್ದರ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದರೆಡು ಮಾತನಾಡಲ್ಲ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗಡಿ ಬೆಲ್ಲೆ ವಿರುದ್ಧ ಧಾನ್ಯ ಕಳ್ಳಿಸಾಗಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ. ಭಾಸ್ತರ ಶಿಟ್ಟಿಯವರೂ ವಿದ್ದರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಜೀವಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಚೆಕ್ಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಶ್ವರ್ ದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಬೀಕಾದಪ್ಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಬರೆದರೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಕೂಡಲೇ, ಕೆಲವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಮು ಸಂತೋಷದ ವಾತಾ. ಚೆಕ್ ವೈರೋಪ್ಸ್ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲಿಸರು ರೆಪೇನ್ಸ್ ಅಭೀಸರರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಭಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವೈಲಿಸಿನವರ ಬಂದು ಮೊಂಟ್ಸ್ಪರ್ ಯೂನಿಟ್ ಪರಮಾನೆಂಟಾಗಿ ಹಳಕಿದರೆ ಕಳ್ಳ ನಾಗಾಣಕ್ ಆಗೆ ಸ್ಲಾಬಮುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಕ್ ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಹುದು.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರ ಸೆಟ್ಸರ್ ಇನ್ನೊಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನಂದರೆ, ನಾನ್ ಅಭಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದಾಂ ಬಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಂಗನ್ನೇರ್ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸು ತ್ತೇವೆಂದು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಕೂಡಿದ್ದೇ ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ಸಂಭಾರ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೆರಿ (ಬಳ್ಳಿ, ೪).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಹಾರ ಪರಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾಡಿಸಿದಂಥ ಬೆಂದಿಕೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವು ಸದ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಾಗಿ ಎನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಷಾದ ದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನಂದರೆ ಒಕ್ಕಲ್ಲುತನದ ದೇಶವಿದ್ದೂ ಕೂಡ ನಾವು ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಯಂದ ಡಿಲ್ಲಿಯವರೇಗೂ ಹೆಚ್ಚಾದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ದುರಾಡಳಿತ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮಾಗಳನ್ನು ಆಹಾರದ ಸೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಂದಿದವನಿಗೆ ಹೇಡಾಂತ ಹೇಳಬಾರದು. 20 ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇಂದು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಾಳೆ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವೇದಾಂತ ಹೇಳುತ್ತಿ ಬಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಅಳವಾಗಿದೆ, ಬದವರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಂತು ವರ್ತಮಾನ ವರ್ತಮಾನ ಸರ್ಕಾರ, ಗೋಡಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬದ ರೈತರು, ಬದಜನರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಾಕ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡ ಎಲ್ಲಂದೆ ಬಿರುತ್ತದೆ, ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಜನೆ ವಾಡಲಿ. ಆಹಾರ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಾತ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಬಿಂದಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು, ಸುಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಂದ ಬೀಕಾದಮ್ಮೆ ಲೇವಿ ವನೊಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ವನೊಲ್ಲಾಡಿದಂಥ ಲೇವಿಗೆ ದುಡ್ಡ ಕೊಂಡುವಾಗಿ ೫೨-೫೬ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ೯೦-೯೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜೊಂಟಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೇವಿ ಕೊಟ್ಟಿಂಥ ರೈತರು ಬಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಂಧ ಪ್ರವರ್ಗ ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಿಫಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನನುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥಿರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಿಟೆಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥಿರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಚಿನ್ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಈ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ನೇರಿಸಿ ಕೆಂಪನ್ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನು ಇದ ಬಿಟ್ಟಿನ ಬಾಬುಗಳು ಎರ್ಲ್ಯಾ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ವರ್ತಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೀಗೆ ಮಾರುವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥಿರು ಬಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಸುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚಿನ್ ಕಡೆಮೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ ಬಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ವಯ ಕೊಟ್ಟಿರು ಬಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ವರ್ತಮಾನ ಬಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಚಿನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ತತ್ವವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜಿ. ಕಿ. — ಕಾನ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಪರ್ವತಕಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಪಿನ್ ಕಡವೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಾಧ್ಯತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಪಿನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪರೆ ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೂ ಮಾನ್ಯಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ನರು ಹೇಳಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎನ್. ಅರಕೆರಿ. — ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಡದೆ ಕಡವೆ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪರೆ ಈ ತರಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕೋ-ಅಪರೆಟ್‌ವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರಾಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂತಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪದ್ದಿರ್. ಇದಕಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾಪಿತುನ್ನೇರಣಾ ಫಂಡ್ (Stabilization Fund)ನ್ನು ಸರಕಾರದವರೂ ಕ್ರಯೋಚಿತ್ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯಾರೆ. ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ವಾದರೆ, ಸ್ಟಾಫ್‌ಲೈನ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಪ್ರೆನ್ ಫಂಡಿಂದ ಹಾನಿ ತಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಇನ್ನು ವಿಷದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೋ-ಅಪರೆಟ್‌ವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥು ಜನರಲ್ ನೆಕರರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನ ಮನ್ಯಾಭಾವವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅ ನೆಕರರು ಸರಿಯಾದ ಮಾನ್ಯಿನಿಂದ ಕೋ-ಅಪರೆಟ್‌ವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲ್ಪರೆ ಕೊಳ್ಳಲ್ಲ, ಬಿಳ್ಳಿರೆ ಬಿಳ್ಳಿರು. ಜನರಿಗೆ ಅನುಕಾಲ ವಾಗಾಲ ಎನ್ನುವ ಮಾನ್ಯಾಭಾವದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಧಾನ್ಯದ ವಿರಳಣೆ ರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಳದ ಮಾರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಗುಪಾಚಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಾನ್ನಿಗೆ ಕೋಣಾ ಕೊಡುವಾಗ ಕಾಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಳದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊನ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಣಾ ಸೀಕಾರ ಪಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಯಾವರಿತಿ ಅಗ್ರಾತ್ಮದೆ, ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಬಿಳ್ಳಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಅಗ್ನವುದಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ಅರ್ಥಾಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದು ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಣಾ ಕೊಡುತ್ತಿರಿದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬಿಯನ್ನತ್ತೇನೆ.

ಕಾಳಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಧಾನ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂದು ನಾಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅನ್ಯಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಹಾರ ಅಭಾವಾನ್ಯಾತ್ ಗಂಭೀರವಾಗುವುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಕೋಣಾ ಅಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಹು ಮಾಡಿ ಅವರಿಕಾ ಮಾತ್ರ ಇತರ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ನಾನ್ಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಹಾರವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನವ್ಯಾಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ನುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅವಾಲನ್ನಿಲ್ಲ ತಂದಿದ್ದಿರೆ ಹೊರಗಿಸಿಂದ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸುವ ಅಹಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಕೋಣಾ ಅಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟ ಕಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡಲು ಕೊಳ್ಳಿದ್ದರ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಪಂಪ್‌ಸಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ದುಡ್ಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಲಾಭಬದ್ದಕ ಸಜೆಂಂಬಂಗ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಿರ್.

ನಾನ್ಯಾ ಭಾರತ ದೇಶ ಒಕ್ಕಳುತನದ ದೇಶ. ಇಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿ ಹೊರಗಿಸಿಂದ ಅಹಾರವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೇವ ಹೇಳಿ ಘ್ರಾಯಿಲ ಪಾಲ್ಸಿನ್ಗ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೆ ಬಗೆರಿಸಿ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆರಿಸಿ. ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ. ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ನರಕಾರದ ಅಗಿರುದ್ದ ಸೀಡಿ, ನರಕಾರದ ಅಗಿರುವ ಥೀರಳಣಿಗಳಿಂದ ಕಾಳಿನ ಅಹಾರದ ಅಭಾವವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಟ್ಟಿ ಹಸಿದವಸಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರ್ಲ. ಹೊಟ್ಟಿ ಹಸಿದವ ಬೇದಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಗಲು ತರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಗಿ, ಸಂಪರ್ಗ ಬೇಡಲು ನಾಚಿಕೆಯಲ್ಲಿದಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ದಾಖಲೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಜನತಾ ಸರಕಾರ ಆ ಸರಕಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆರಿಸಿ. ಜನತಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಬಗಿಸಿ. ಬಗೆರಿಸಿ. ಬಗೆರಿಸಿ. ಅಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆರಿಯುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಈ ದಿನಸ್ಯಾಲ್ಲಿ ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಿಡವಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿ ಪಂತ ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನ್ಯಾ ಅಶಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಧಿಸಿ ನಾನ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಬಿಕ್ಕನಾಯಕನ್‌ಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಂದು ನಮ್ಮು ಮಂದಿರುವ ನಮನ್ಯ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು, ಅಹಾರ ನಮನ್ಯ ಕೇವಲ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲ, ಇಡೀ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಕರ್ತವೆ 20 ಪರಿಗಳ ಅಡ್ಡಿತವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ,

“Few die by over-eating; many die by under-eating; this is Congress socialism.”

ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುತ್ವ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಮನಸ್ಸಾಗಿಲ್ಲ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಾಗಿಲ್ಲ ಜನರ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದ್ಲು ಒಂದು ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಂತಿಯಾಗಿಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಶ್ವಯಾವಾಗಿಹುದು. ಅಹಾರ ನಮನ್ಯ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದರ ಬೇರೆಯೇನೆಂಬಿದನ್ನು ಅಧ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣವಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು. 1960-61 ರಲ್ಲಿ ನೂರಾರ್ಪಿತಿದ್ದು ಕಾಸ್ತೀ ಅಫ್ ಲಿಂಗಂಗ್ ಇಂಡೆಸ್‌ ಅಗ್ 269 ಪರ್ಸಂಟಿಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪರಿ ಅಹಾರ ಬೇರೆ ನೂರಾದ್ದಿದು 139 ಅಗಿದೆ ಎಂದು ನಹ ಹೇಳಿದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಏರಿಯವುದನ್ನು ಕಡಮೆವಾಡಲು ಸರಕಾರವೇನೂ ಕ್ರಮ ತಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದೊರ್ಕವಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಕೋಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ೫ ಜನರಿಯವ ಸಂಸಾರದ ಅದಾಯು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಎಪ್ಪು ಬಂದರೂ ಕಿವ್ವೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಮ್ಮವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದ್ವಿತೀಯದಲ್ಲಿರುವ 2 ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಕಿವ್ವೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು, ಇನ್ನು ಇದ್ದ 2 ಕೋಟಿ ಜನರು ಬಹಳ ಕಮ್ಮದಲ್ಲಿರುವುದಾರೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಂದು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗಾಗಾದರೂ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅನೇಕರು ಕೋಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯ ಹಾಷ ಪುರಿ ತಿಂದು ಕಾಲ ತಣ್ಣತಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೇರೆ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮದಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ದಿಷ್ಟತನದಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಪಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರಿನಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನಮ್ಮು ಸರಕಾರ ಅಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ತಿನ್ನ ವ ವಸ್ತುಗಳವೇ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುವುನ್ನ ಹಾಕಿದೆ. ಅಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವಾಗ ನಾವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮಾರಾಟ ತಿರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಹಿಂಣಿ ಹಾಕುವಾಗ ಕೇಳಿದರೆ. ಅದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದವರು ಬೇರೆ ಹತ್ತೆಂಟಾದವರು ಬೇರೆ ನಮನ್ಯಾಗಿ ಹಿಂಣಿಸಿನವರಿಗಿರುವ ದಿಷ್ಟತಪರಂ ಇವರಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಜೆಟ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಬಜೆಟ್‌ಗೆ ಜೀವನವೆಚ್ಚಿದ ಸಾಂಕ್ಷಯಂಕ ಸೇರಿದ ೩೦ ರಿಂದ ೪೦ ರವರೆಗೆ ಏರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಬೇರೆ ಹತ್ತೆಂಟಾದಲು ಏನು ಕಾಯ್ದುಕ್ರಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಿದ್ದಾರೆ? ಇದು ಜನರಿಗೆ ದೊರ್ಕೆ. ಇಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರಾಟ ತರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದರೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ದಿಷ್ಟತನದ್ದ ನಲ್ಲಿ ತಳೆಯಬೇಕು. ತಿರಿಗೆ ಕಡಮೆವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಸಬ್ಬಿಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಿನ ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿವುದು ನರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಡತ್ತ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಒಬ್ಬಿದರೆ ಸಭ್ಯಿಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ ಹಿಂಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಬಿತ್ತಾಯಾಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿ ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆ ತಗೆದುಹಾಕಿ, ದುಂದು ಖಚಿತನ್ನು ಕಡಮೆವಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ತಗೆ ಅಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಒಂದು ಪ್ರೋಲೆನ್ಸು ಸೆರ್ವೆಸ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು? ಹಿಂದೆ ಜನ್ಸು ಬಿಸಿಪ್ಪನವರು ಗೃಹಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿದ್ದಾಗು ಎಷ್ಟೀಗ್ ಮಾಮುಂಪ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಅಹಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಒಬ್ಬಿ ಸೂಪರಿಂಚೆಂಟಿಲು. ಅವರು ಎಪ್ಪು ಮತ್ತುಗೆ ಕೆಲವರಾಡ ಬಿಲ್ಲರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಜಿಸಿಮಾಡಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಒಂದು ಪರಿದ ಕೆಳಗೆ ೩ ತಾವಿರ ಪಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತೆ ಕಿಡಿರಿವುದಾಗಿ ಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು, ಅದರೆ ಅದು ತೀವ್ರಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ೩ ತಿಂಗಳಾದುದರಿಂದ ಬಿತ್ತೆ ಬಿತ್ತೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಇರಿ ೪೫ ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ಬಂತು. ಹಿಂದೆ ಕೇಸು ಹಿಡಿದು ಕೆಲವರಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು?

ಈಗ ಪರ್ಸಿನ್ ರೇಖೆ ಒಂದಿನ ಒಂದಿನ ೨೦-೨೨ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರೇಲ್ನೋನಿಂಗ್ ಧಾರ್ಜನ್ ಕ್ರಾನ್ ಸೆಟ್‌ಚೆಂಬನ್, ಹಲಂಗ್ ಹಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಬ್ರೈಕ್‌ಪ್ರೋ ವಾಡಿ ೨೦

ರಾಜಾಯಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಾಲ ಚೀಲಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ ರಾಜಾಯಾ ಇದೆ. ಒಂದು ನಲ ಚೀಲ ಭಕ್ತಿಷ್ಮಾಡಿದ ಮೇರೆ ಮುಂದೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಬಿನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಚೀಲಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಏರಡು ರಾಜಾಯಾನ ಪ್ರಕಾರ ಉಳಿಸಬಹುದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಿಲ್ಲಿನವನೊಂದು ಕೂಡ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ತಾಡು ಮತ್ತು ನುಡಿಕ್ಕೆ ಮಾರಿ 50 ನಾಲಿರದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ನಂಬಾದಿನುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ರಾಜು ನೋಡದೆ 20 ರಾಜಾಯಾ ಪ್ರೌಢ್ ಸಿಂಗ್ ಫಾಜಿನ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಪರ್ಲಾ ಕ್ಕೆ 3-4 ರಾಜಾಯಾ ರಾಭಿಂದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜಿ.ತೀ.—ತೋಡು ಮತ್ತು ಸಿಹಿ ಗಳನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದರ ನಿರ್ಧಾರವಾಡಿದೆ

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ತಪ್ಪು.—ತಗ್ಗಿಲಗೆ ಪಜಾಪಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಾ ತಾಡಿಗೆ ವಜಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಬ್ರೇಕ್ಪು ನೋಡಿ. ದಂಂದುಖಚಿನ್ನು ಉಳಿಸಿದರೆ ಪರ್ಲಾ ಕ್ಕೆ 5-6 ರಾಜಾಯಾ ಉಳಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ 6 ರಾಜಾಯಾ ಪರ್ಲಾ ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚೆ ತೋರಿಸಿ ಖಚ್ಚಿ 20 ರಾಜಾಯಾ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಬೀರೆ ಕೆಂಪು ಮಾಡಿರುವುದು ನರಕಾರ ಜನರಿಗೆ ದೊರ್ಕ ಮಾಡಿವಂತೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸಾರಿಸಿಲನೇ ಮಾಡಿ ನಾನ್ ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಲೇಕ್ಕಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಯ ಅದಲ್ಲಿರೇತನ್. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೆಲ್ತು ಇಲಾಬಿ ಅಧಿವಾ ಹೇಳಿ ಇಲಾಬಿ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ? ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇದು ಸ್ವಚ್ಚವಾಗಿಯಾವ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಪಡಿಲ್ಲ. ಮೇಣಿಸಿಗೆ, ಪರಂಗಿ ಬ್ರಿಜ್, ಅಕ್ಕೆ ರಾಗಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾಗೆ ಹೀಗೆರೂ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಬೆರಕೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಣ್ಟು ಕೆನ್ನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ನರಕಾರ ಕಳ್ಳಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ್ತದೆ. ಜನನಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತ ನಾಧಿಸಿ ಹೊರತು ಬುಡಿತ ಪ್ರದಾಪಧಿತ್ಯ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರೆ ಬಂಡಿತ ಕಮ್ಮೂಲಿಸಂಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿ ತ್ತದೆ. ಜನರು ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಯಿ ಬಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, 216 ಜನ ನದನ್ಯರು ಇತ್ತುದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಹಿತ ನಾಧಿಸಿಲ್ಲ, ಹೇಳಿ ಇಳುವರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋತ್ಸವಾಡಿಲ್ಲ.

ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರವರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೇಕೆಂಬು ಕಬುಕಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತೇವ್ರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾರೆನ್ನೂ ಇಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಿಷ್ಪಾತಿಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ತಾಮುಕೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಡಿದರೆ ತೇಕಡೂ 25 ರಷ್ಟು ಜನ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ವೋಳಿಉನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ವೋಳಿಉನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಯಾವ ನರಕಾರ ಬುಡಿರೂ ನಮಗೆ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದೇನು, ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೇರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರಿಬಾ ನರಕಾರ ಇಡ್ಲಿರೇನು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದರೇನು ಎಂದು ಶಾಶವಾದೊಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಾನೂ ಅನೆಂಬು ಮೆಂಬಿಂದಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೆ ನಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಿತ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲಾರ್ಬೀಕು, ನಿಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲಾರ್ಯಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗವಿದರೆ ನಿಷ್ಪಾತಿಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ, ಈ ದೇಶವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಆಗಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಾರು ಎರಡಿರವರ ಕೋಟಿ ಜನರಾಗೂ ಇಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಿಷ್ಪಾತಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದರೇನು 24 ಜನ ಅಡಳಿತ ಮಾಡುವ ಬೇಕು ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಂತ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಪರ್ತಿಕರು ಯಾರು ದವಸಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅವರೇ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಅಳಲ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ನಾವು ಇಲ್ಲವೇ ಹೆಂಬಿರುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದೇನು, ನಿಷ್ಪಾತಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದೇನು? ಆಕಾರ ಸದಾರ್ಥಗಳ ಕವ್ಯವನ್ನು ನಿರಾರಜಿ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನಸ್ತುಗಳೂ ನಿಗದಿಯಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಜನರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಶಾಕಕ್ಕೆ ಉಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತುನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸರಾತಿವದ್ವೈ ಪಾಷ್ಟೇ (ದೇವದುರ್ಗ) .—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರಮಂತ್ರಗಳ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಿಂದಿದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಿರು, ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಏಕತರ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇದರಿಂದೆ ಬಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನರಕಾರದ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಸದಾತಿವಪ್ತ ಪಾಟೀರ್)

ನೀತಿಯಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೇಂತು ಆಹಾರಧಾರ್ಯದ ಸಾಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಯಾವೈಸು ಅಂಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನುವಾರು ಒಂದು ಕ್ಷೀಂಟಾರ್ಗೆ 54 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಹೆತ್ತಿಗೆ ಇದರ ರೇಣು 71 ರಿಂದ 72ರ ವರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಮಾಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನುವಾರು 17 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಂತರ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅವಾಗಾಹನಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಖ್ಯಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕಿಡಿದೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಯಾವ ರಿತಿ ಖಚಾರ್ಗುತ್ತದೆ ಏನು ಪ್ರದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕ್ಷೀಂಟಾರ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖಚು ಬರುತ್ತದೆ, ಹೋಮ ಸಾರಿ ದೇವದಾಗ್ರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನುವಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕ್ಷೀಂಟಾರ್ಗಳಷ್ಟು ಜೋಳ್ಳವನ್ನು ತೇಲಿ ರಿಸಿದಾಗ ಇದಕಾಗಿ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಲ್ಲಾಗೆ ಖಚಾರ್ದವು ಎಂದರೆ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಟ್ಟಿಂದಿಯವರಿಗಾಗಿ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪುಡು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕರು, ಒಬ್ಬರು ಫನ್ಸ್ ದಿವಿಜನ್ ಕ್ಷಾಕ್ರ್ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಸೆಕಂಡ್ ದಿವಿಜನ್ ಕಾಲ್ಕ್ ಇತ್ತಾದಿ ಜನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಇದಕಾಗಿ ನುಮಾರು 40 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಖಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕನ್ನಸ್ತು ಮಾರ್ಪಾನ್ ಮೇಲೆ ಮೂಲೂ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನ್ಯಾಫ್ ಮೇಲ್ರೆ ಖಚಾರ್ಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಿದಲು ಕ್ಷೀಂಟಾರ್ಗು ಒಂದಕ್ಕೆ 54 ರಿಂದ 55 ಅದವಾರ್ತೆ ವರಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನಕ್ಕೂ ಸಂಕೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಖಚುಗಳನ್ನು ಅಡಮ್ಪ ಕಿಡಿದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಖಚು ಮಾಡಿದೆ ಇದು ನಿನ್ನ ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತೆಗೆದೆನ್ನುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಾರ್ಥವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೂ ತಪ್ಪು ಎಂದು ದೊರು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾಲಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋರ್ಗಳ ಮಾಲಕ ದವಸಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಳೆಯಿಂದ ಸೂಕ್ತವೆಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಂಬುದು ಕಿಡಿದಿಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ರಿತಿ ಕಳ್ಳುಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದ ದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಳಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಪರಿತ್ಯಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಅಡಿತದಲ್ಲಿ ಅಡಕ್ಕಿರುವುದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

1-00 P.M.

ರಾಜ್ಯಾಂದ ರೆನೆಕ್ರಿ ರಧು ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ, ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸಮ್ಮುರಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು, ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗುಲ್ಬಗ್ರಾ ಕಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಬಿಕಾರ ಹಿರಾಜು ರೆನೆಸಾಲನ್ನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಕಾವಣು ಅಯಿತು. 66ರಿಂದ ಇಷ್ಟಿಕ್ಕು ಪ್ರೇಸು ಅಯಿತು, 67ರಿಂದ ದಿವಿಜನ್ಸ್ ಪ್ರೇಸು ಅಯಿತು, ಹೀಗಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿರಬೇಕಾದ ಹಣ ಅಂತಹ ಗಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಬಿಕಾರ ಹಾಖಾಗಿ ಹೋಯಿತು, ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರಿತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ. — ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಎಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಬಗ್ಗೆ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಕ್ಕೆತನು ದಿವ್ಯಾಂದು ಬಂದಾಗಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸದಾತಿವಪ್ತ ಪಾಟೀರ್. — ಎಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ದಿವ್ಯಾಂದು ಬಂದಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏಪ್ಪು ಅನಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿರಲು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರೋಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರನ್ನೇ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನ್ನೇ ವರಗ್ರದವರಿಗೂ ಯಾವ ರಿತಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ನುಧಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.